

Läs vår Spanienlitteratur!

I spanska folkets tjänst

Av **IVAN FALUDI**

En samling skisser från inbördeskriget,
rikt illustrerad. **Pris Kr. 1: 75.**

Med Madridmilisen

Av **IVAN FALUDI**

Ur internationalisten Ivan Onots dag-
bok. Rikt illustrerad. **Pris Kr. 1: —.**

Bakom Barcelonas barrikader

Av **AXEL ÖSTERBERG**

Från inbördeskrigets första dagar, av
CNT:s hallåman. Rikt illustrerad.
Pris 75 öre.

Rättvisa åt Spanien

Av **ALBERT JENSEN**

Noninterventionen trampar Spaniens
folkrätt under fötterna. **Pris 50 öre.**

Revolutionens Spanien

Av **PIERRE GANIVET**

En ingående analys av historiska, ekono-
miska, sociala och organisatoriska pro-
blem i spanska folkets frihetskamp.
Pris Kr. 1: 30.

En spansk revolt

Av **En asturisk gruvarbetare.**

Berättelsen om Asturiska arbetarnas re-
volt 1934 med illustrationer.

Pris 35 öre.

Rekvireras från

FEDERATIVS FÖRLAG

Stockholm 1

Pris 50 öre

Rudolf Rocker

**DEN SPANSKA
TRAGEDIEN**

Federativs Förlag

Rudolf Rocker

DEN SPANSKA TRAGEDIEN

Till svenska av Rudolf Berner

FEDERATIVS FÖRLAG / STOCKHOLM
1937

UTLANDSKAPITALET S ROLL

Den 19 juli 1936 var det ett år sedan en klick militära äventyrare reste sig mot den republikanska regimen i Spanien och med hjälp av utländska makter och främmande trupper störtade landet i blodigt krig. Detta mördande krig har hittills kostat en miljon människor livet, däribland tusenden kvinnor och barn. Stora delar av landet har förvandlats till öde, ökenliknande trakter. Förstörandets djävul har triumferat. Detta blodiga dramas djupa tragik ligger däruti, att här handlar det inte bara om ett vanligt inbördeskrig, utan samtidigt om en kamp mellan olika utländska maktgrupper, utkämpad på spansk botten. Två fientliga imperialistiska grupper kämpar i dag om ett främmande lands naturliga rikedomar och om dess kusters strategiska värde. Verkningsarna av denna kamp har emellertid också ett ofrånkomligt inflytande på det spanska folkets strid för friheten och detta kommer då tydligast till uttryck i de inre stridigheterna mellan landets revolutionära och kontrarevolutionära krafter.

Man kan över huvud taget inte rätt fatta betydelsen av vad som i detta nu försiggår, om man inte tar med i räkningen det mäktiga inflytande som det i Spanien investerade utländska kapitalet har. Här har vi nyckeln till Englands och Frankrikes ställning och deras s. k. "neutralitetspolitik". Här får vi också en förklaring till den tvetydiga roll som sovjetregeringen har spelat och fortfarande spelar i denna det spanska folkets blodiga tragedi.

I förhållandet mellan det spanska jordbruket och landets industri, finnes en punkt av avgörande betydelse. Så långt det gäller storgodsen och övrig jord, befann sig landets åkerjord före revolutionen — så gott som uteslutande — i händerna på dels

katolska kyrkans ordnar och dels på spanska godsägare. Förhållandena i landets olika delar var dock mycket olika. I många provinser, särskilt då i norr, bildade småbönderna flertalet, medan i andra regioner, såsom Levanten och Katalonien, arrendatorerna förde ett bekymmersrikt liv på sina arrenderade små jordlappar. Den tredje formen var särskilt utbredd i Extremadura och Andalusien. Där var det några storgodsägare som rådde om jorden och "skötte" densamma medelst uruselt avlönade och illa behandlade lantarbetare. Inom industrien rådde emellertid ett helt annat förhållande. Medan småhandeln och småindustrin så gott som uteslutande befinner sig i händerna på spanjorer, så står de stora industrierna och storkommersiella företagen nästan alla under kontroll av utländska kapitalister, bland vilka det engelska kapitalet är starkast företrätt.

I de rika järngruvorna kring Bilbao är stora engelska kapital investerade, även där varest gruvorna nominellt befinna sig i spanska händer. Det rika gruvdistriktet vid Oreonera står helt under engelsk kapitalförvaltning och samma är förhållandet med talrika andra järndistrikt, särskilt järnverken vid Desirto. Största delen av dockanläggningarna i Bilbaos hamn är i engelska kapitalisters ägo, likaså järnvägarna som befordrar malmen från gruvorna till kusten. Engelska rederier sköter om förbindelsen mellan England och det baskiska järnbäckenet. I Englands upp- rustningsprogram spelar det spanska järnet en stor roll och faktum är, att sedan det fascistiska upprorets utbrott, har malm- leveranserna från Bilbao till England avstannat.

En annan viktig faktor i det spanska berg- och gruvväsendet är det engelska Rio Tinto-aktiebolaget, vilket bearbetar Spaniens rikaste koppargruvor (i provinsen Huelva). Bolaget har sitt säte i London och förfogar över ett kapital på 3,750,000 pund sterling. (C:a 75 miljoner svenska kronor. Övers. anm.) Bolagets president är sir Auckland C. Geddes. Bolaget grundades år 1873 och koncessionen från spanska regeringen löper utan frist- termin. Aktiekapitalet utgöres av 450,000 stam- och 350,000 preferensaktier, vilka tillsammans representerar ett värde av en och en tredjedels miljon pund sterling. Rio Tintobolaget är också i besittning av rika svavel- och järngruvor. Av de c:a 140,000 ton koppar som Spanien årligen producerar, kommer den allra

största parten från Huelva-distriktet. I augusti 1936 besattes detta distrikt av fascisterna, men Burgos regering skyndade sig att i ett särskilt dekret försäkra Rio Tinto-bolaget att dess rättigheter inte skulle antastas, samt att den koppar som fascisternas armé behövde för krigsändamål, skulle köpas av bolaget för ett pris i nivå med marknadens genomsnittspris.

Huset Rotschild är också intresserat i Rio Tinto-bolaget och dessutom i en hel rad andra stora industri- och transportföretag i Spanien, bl. a. i den viktiga linjen Madrid—Zaragoza—Alicante, vilken kollektiviserades av CNT:s och UGT:s järnvägsfederationer.* Särskilda intressen har polypen Rotschild i de rika kvicksilvergruvorna i Almaden, provinsen Ciudad Real. Dessa gruvor är de rikaste i världen. 1934 producerade Spanien 1,160 ton av denna kostbara metall, under det USA endast kom upp i 532 ton. För krigsändamål är kvicksilver en av de viktigaste produkterna. Man kan därför lätt förstå, att främmande makter har stora intressen i Spanien.

Engelskt kapital är också i stor utsträckning genom den kända engelska vapenfirman Vickers-Armstrong starkt intresserad i "Sociedad Española de Construcción Naval" (Spanish Naval Construction Company). Förutom i denna varv- och båtbyggarfirma också i "International Paint Company" samt den spanska krigsindustrin. Med dessa fakta för ögonen, begriper man varför den londonska City-pressen redan från första stund med sådan sympati behandlat militärkamarillans blodiga och brottsliga förehavanden.

En annan mäktig faktor i det spanska industrilivet är "Société Minère et Métallurgique de Peñarroya". Detta bolag har sitt säte i Paris och förfogar över ett kapital på 309,375,000 francs. Bolaget grundades 1881 och fördraget med spanska regeringen löper till år 2003 (!). Detta bolags president är Charles-Emile Heurteau, bekant som en av de ledande männen inom den kapitalistiska Mirabaud-gruppen och intimt förbunden med den franska krigsindustrin. Bolagets direktörer är herrar Frédéric Ledoux — med i en massa spanska industriföretag — och dr Aufschlager — en av de mera kända representanterna för den

* Sedermera "förstatligat" av Negrinregeringen.

tyska rustningsindustrin. I detta bolags förvaltningsråd finner man en brokig samling, alla kända som europeiska finansstorer: Pierre Mirabaud, f. d. direktör för franska statsbanken; baron Robert Rotschild, Charles Cahen, sväger till baron Antony de Rotschild, Humbert de Wendel, direktör för "Banque de l'Union Parisienne" och internationella Suez-kanal-bolaget; den italienske greven Erries San Martino di Valperga samt de båda spanska krösusarna greve Romanones och markis Villamejor. Detta bolag har monopol på utvinnandet av talrika malmgruvor och därmed förbundna industrier, framför allt starkt intresserade i den spanska blyindustrin. Bolagets namn blev under världskriget herostratiskt ryktbart, då det visade sig att det reserverat all blyproduktion i Peñarroya för tysk räkning. Änskönt bolagets mest framstående representanter var goda franska patrioter. Men affär är affär...

Detta är bara några prov ur den långa listan på utländska parasiter i Spanien. Det spanska telefonnätet befinner sig i händerna på ett amerikanskt bolag. Barcelonas telefonsystem står under starkt engelskt kapitalintresse. Det skulle föra för långt att fullständiga förteckningen. Detta utdrag är gjort för att rikta blicken och tankarna på det mäktiga inflytande som utländskt kapital har i Spanien. Detta måste alltid hållas i minnet då man vill göra sig en klar bild av de senaste händelserna i detta olyckliga land.

Det är en självklar sak att representanterna för det utländska storkapitalet i högsta grad måste vara intresserade av den politiska och sociala utvecklingen i Spanien. Här får man också lösningen på frågan varifrån de upproriska generalerna fick de nödvändiga medlen, ty själva saknade de tillgångar för att sätta igång denna blodiga förbrytelse mot det egna folket. Herr Juan March, Spaniens rikaste man, var inte i stånd att ensam klara den skivan. Men han stod och står i intim beröring med det internationella kapitalet. Den som var litet förtrogen med de inre spanska förhållandena, visste genast var pengar kom ifrån. Det var ingen hemlighet att de utländska representanterna för det i Spanien investerade kapitalet hade allt intresse av att understödja generalernas sammansvärjning att slå ned landets arbetarrörelse, vilken började bli allt mäktigare och som kunde

bringa deras monopol i fara. För dessa individer är det sak samma om själva djävulen regerar landet. De har bara ett intresse, att säkra sitt kapital och de är beredda att understödja varje regering som vill ge dem de nödiga garantierna till fortsatt utsugning och profit.

TYSKLANDS OCH ITALIENS ROLL

Hade de spanska händelserna inträffat före världskriget, då hade engelska regeringen säkerligen inte tvekat ett ögonblick med att öppet gynna de upproriska generalerna och deras verk. Detta för att skydda det investerade engelska kapitalet. Det har gjorts förr. Men världskriget och dess oundvikliga politiska och ekonomiska verkningar, hade skapat ett nytt läge i Europa. Detta läge hade ytterligare skärpts genom fascismens seger i Italien och Tyskland. Den segrande fascismen betydde i dessa länder inte bara en stark militär upprustning, som ånyo hotade freden. Det blev också en renässans för den imperialistiska tanken, tydliga imperialistiska strävanden och en stark strävan efter nya hjälp- och kraftkällor för att utåt och inåt stärka diktatorsystemen och utbygga dem för att slutligen helt övervinna Englands och Frankrikes motstånd. Dessa nya makter var oberäknliga, ty de brydde sig varken om de gamla diplomatiska reglerna eller av dem själva ingångna fördrag och pakter. De ryggade inte tillbaka för något medel, bara det kunde ge dem den önskvärda framgången.

Det var ju bara naturligt att Spaniens enorma rikedomar av järn, koppar, bly, kvicksilver, svavel, magnesium och andra värdefulla mineraler skulle locka och egga de fascistiska staterna. Och då det inte var någon hemlighet att England ännu inte var tillräckligt förberett på ett nytt krig; att Frankrike i sin tur svårigen kunde företaga sig ett sådant utan Englands militära understöd — ja, då spelade Hitler och Mussolini ut sina starkaste trumfess. För att ur den uppståndna situationen få mesta möjliga vinst.

Det är allmänt bekant, att Italien och Tyskland inte bara var

i detalj underrättade om det planerade fascistiska upproret i Spanien. Det är likaså bekant att de med alla medel även understött detsamma — för att bereda England och Frankrike större svårigheter. General Sanjurjo, själen i den fascistiska sammansvärjningen, omkommen vid en flygolycka i början av sin förrådiska verksamhet, hade ett par månader före 19 juli 1936 avlagt besök hos både Hitler och Mussolini. Och det begriper ju var och en att de värda herrarna inte pratade väder och vind. De i Spanien funna dokumenten bevisar också — speciellt Hitler-Tysklands fingrar i organiserandet av förrädarkuppen, med förskräckande tydlighet.

Utan den italienska och tyska fascismen, hade minsann de spanska generalernas uppror inte förorsakat den engelska regeringen något huvudbry. En militärdiktatur och eventuell återgång till monarki, skulle t. o. m. vara ytterst välkommen för politikerna vid Themsens strand, sedan det visat sig att den svaga av ständiga skakningar hemsökta republikanska regimen inte var i stånd att i längden nödigt politiskt säkra de brittiska kapitalintressena i Spanien. Man hade redan länge varit van vid att en förändring — åtminstone en nämnvärd sådan — i Spaniens och Portugals inre politik, inte kunde företagas utan att England frågades till råds. Båda dessa länder hade för längesedan tappat bort sin självständighet, politiskt och ekonomiskt och spelade ingen egen roll i staternas maktpolitik. Man hade därför utan tvivel ställt de nödvändiga medlen till Francos förfogande för att han skulle bringa spanska folket på knä och i övrigt noggrant föreskrivit den linje han borde hålla, för att lämna de engelska intressena de nödiga garantierna.

Men nu låg sakerna lite annorlunda till. Bakom Franco står Hitlers och Mussolinis politiska maktanspråk. De gör sin önskan till Spaniens rikedomar och dess kusters strategiska värde för behärskandet av Medelhavet starkt gällande. Mussolini har ju öppet förklarat — till den brittiska diplomatiens pinsamma överraskning — att *Medelhavet är ett italienskt inhav!* Ett sådant påstående glömmer man inte lätt i Old England. Under dessa omständigheter vore en Francoseger inte bara ett starkt hot mot de engelska monopolerna i Spanien; det kunde också dra ihop sig till fara för det engelska världsríkets bestånd.

SPANIENS LÄGE FÖRE UPPRORET

Man vet i London mycket väl, att det med allt större eftertryck upprepade påståendet inte bara är tomma talesätt, att Franco bortlovat Balearerna till Mussolini, att Tyskland och Italien som tack (?) för lämnad hjälp skulle få vissa strategiska stödjepunkter i spanska Marocko. Man är också klar över vem som underblåser den arabiska nationalismens antibrittiska tendens i Egypten och Palestina, för att bereda England än större svårigheter i främre Asien.

Att Franco och hans medförbrytare, Tyskland och Italien, står i ett något annorlunda förhållande till varandra än England och Frankrike, detta räknas med som bekant faktum i London. Man gör sig inga illusioner. Den spanska militärkamarillan hade med Hitlers och Mussolinis hjälp planerat upproret och med samma herrars hjälp iscensatt detsamma. Därtill var de båda fascistmakterna andligt och känslomässigt mer intimt förbundna, just genom deras social-reaktionära strävandens inre släktskap och deras metoders brutala barbari. Skyddad av Italien och Tyskland kunde Franco spela ut sina trumfess mot England och därvidlag tillåta sig en ton som från spanskt håll aldrig förut använts mot en europeisk stormakt.

Den engelska regeringen kunde därför inte för ett ögonblick blunda för lägets allvar. Hade man i London varit förvissad om att ett nederlag för Franco bara skulle leda till ett stadgande av den borgerliga republiken, ja, då hade mr Eden och hans kumpaner intagit en annan hållning. Säkerligen hade man då inte visat dessa generösa eftergifter inför Hitlers och Mussolinis allt oförskämdare anspråk.

Men — det fascistiska upproret i Spanien ledde till utlösandet av social-revolutionära folkkrafter, samlade och laddade sedan många år kom de nu till utbrott. Spanien var moget för revolutionen. Men den gamla monarkistiska regimens inre föruttnelse, vilken var otillgänglig för varje uns av förnuft och som motsatt sig även den minsta reform, förde med sig att revolutionen, då den nu utbröt, måste antaga en mer omfattande och djupare social karaktär.

Republiken hade på ett par år förlorat sin prestige hos folket. Förbrukat den. De republikanska partipolitikernas eviga obeslut-samhet, deras rädsla för varje avgörande steg förde med sig en växande enighet bland landets gamla reaktionära element. De systematiska förföljelser av arbetarrörelsen, särskilt brutal mot CNT (tidvis satt 8—9,000 CNT-medlemmar i de republikanska fängelserna), de blodiga händelserna i Pasajes, Jerica, Burziana, Epila, Arnedo och Casas Viejas och särskilt det blodiga kvävandet av upproret i Asturien oktober 1934, då afrikanska trupper på ett fruktansvärt sätt massakrerade de revolutionära arbetarna, allt detta hade blivit nog för att de arbetande massorna skulle komma underfund med, att republiken bara var en ny fasad, bakom vilken de gamla mörkrets makter gömde sig.

Det var också så, att de klerikala och monarkistiska elementen allt oftare och mer hotande stack upp huvudet. Med seg energi sökte de på nytt samla de genom monarkiens fall spridda krafterna. Man ville återvinna de förlorade positionerna. Då efter ministären Sampers fall 1934, i Lerroux' nya kabinett också inträdde tre medlemmar av fascisterna Gil Robles' "Katolska folkaktion" — då förstod en var vart resan bar, och att det nu var otänkbart med en parlamentarisk lösning av den sociala och politiska krisen. Upproret i Asturien var en omedelbar utlösning av detta läge och dess oerhörda kvävande, denna blodiga massaker som trotsar all beskrivning, hade bara gjutit olja på elden och blottat en oöverstiglig avgrund mellan folk och regering.

Att den öppna reaktionen inte skulle kunna segra utan att först stöta mot det förtvivlade motståndet från den breda folkmassan, det var allom klart. Detta motstånd och dessa breda

massor hade i CNT och FAI sina revolutionära fästen. Vad som var möjligt i Tyskland, var otänkbart i Spanien. Därför borgade den frihetliga och revolutionära karaktären hos landets arbetarörelse, vilken i mångåriga och hårda strider mot varje reaktion alltid vetat att energiskt försvara sig. I verkligheten kom det också till en ny revolutionär svallvåg, några månader efter de blodiga dagarna i Asturien och denna svallvåg tryckte också sin prägel på valen i februari 1936.

Den s. k. folkfrontens seger i dessa val, var ingalunda ett folkets förtroendevotum för republiken, utan helt enkelt ett folkets manifesterande av att det var ovilligt att motståndslöst rymma fältet för reaktionen, så att denna på nytt kunde återupprätta monarkien. Att valen inte kunde bli det avgörande slaget och att den gapande klyftan mellan revolution och kontrarevolution skulle föra med sig utomparlamentariska strider, det begrep var och en som inte var fullständigt "valseger-blind". Det visade sig också tämligen snart att folkfrontsregeringen ingalunda var läget vuxen och den ställdes inför problem som den varken kunde eller visade vilja till att lösa. Att reaktionens krafter inte voro hågade att finna sig slagna med valnederlaget, det visade sig omedelbart efter det nya parlamentets sammanträde. Nu tänkte dessa mörkmannaandar att föra kampen till ett avgörande, med vapen i hand. Den monarkistiske deputeradens, Calvo Sotelos, öppna upprop till arméns ledare att störta republiken, var den första upptakten till vad som skedde i juli 1936.

I dag vet hela världen att president Azaña var underrättad om generalernas förehavanden, men regeringen rörde inte ett finger för att avvärja den hotande faran. På samma sätt som den brottsliga obeslutsamheten hos den republikanska regeringen 1932 möjliggjorde Sanjurjos militärrevolt, så lät nu 1936 folkfrontsregeringen de militära brigaderna i lugn och ro spinna på sina planer — inte ett enda litet steg togs för att hindra dem. När de första underrättelserna om upproret i Marocko nådde Spanien, var regeringen just i färd med att överlåta krigsministeriet i general Molas händer! Dock — det var för sent: Mola marscherade redan med sina trupper mot Madrid, för att ge republiken nådastöten.

Alla dessa saker var välbekanta i Spanien. Den antifascis-

tiska pressen och särskilt då CNT:s dagspress, hade ofta och eftertryckligt höjt sina varningsrop för den hotande faran. Men folkfrontsregeringen slog ifrån sig: — "Nej, här var ingen fara. Valet i februari visar det!" Att söka tala förnuft med de valsegerberusade, det var som att tala till väggen. Det fascistiska upproret utbröt och slogs ned i Barcelona på ett par dagar tack vare CNT:s och FAI:s hjältemodiga motstånd. Katalonien rensades också och fascisternas finspunna plan att medelst överraskande utfall från strategiska platser vinna sitt slag ointetgjordes. Det var klart att Kataloniens arbetare inte ens tänkte på att låta det bero med detta. Inte stanna på halva vägen, ty då skulle vid nästa tillfälle samma fara hota på nytt. Så följde alltså kollektiviseringen av jorden, fabrikerna övertogs av arbetarsyndikaten. Denna socialiseringsvåg — lössläppt genom CNT:s och FAI:s initiativ — bredde ut sig med en vårflods forsande styrka till Aragon, Levanten och andra delar av landet. Det fascistiska upproret hade fört Spanien in på den sociala revolutionens väg.

Detta var den tingens utveckling som måste fylla representanterna för det i Spanien investerade utländska kapitalet med djupaste ängslan för sina monopols framtid. Hade de spanska generalernas uppror mot det egna folket endast varit en *spansk* angelägenhet, så hade också engelska regeringen inte ett ögonblick tvekat att ge dem sitt stöd, för att skydda det brittiska kapitalet och dess spanska intressen. Det hade minsann inte förorsakat de engelska diplomaterna några svåra samvetsbetänkligheter att utlämna ett helt folk till dess bödlar, bara det biavsiktliga ändamålet därmed uppnåddes.

ENGLANDS OCH FRANKRIKES ROLL

Hitlers och Mussolinis politik hade försatt den konservativa engelska regeringen i ett svårt läge. Ett fullständigt nederlag för Franco skulle betyda att nya perspektiv öppnades för utvecklingen i Spanien och samtidigt ge den en knuff framåt. En avgörande Francoseger skulle emellertid, enligt alla förutsättningar på grund av Hitlers och Mussolinis inställning, verka ännu ödesdigrare. Ty — återigen spökade Hitler och Mussolini — det skulle betyda att Italien och Tyskland skulle stärka sina maktpolitiska ställningar i Europa. Å ena sidan kunde detta vara farligare för de engelska monopolen i Spanien, än en social omvandling, vilken kanske vore tvungen att för längre eller kortare frist ge det utländska kapitalet vissa koncessioner, just för att undvika våldsamma sammanstötningar med utländska makter. Men å andra sidan måste detta föra med sig oöverskådliga politiska konsekvenser för England och Frankrike.

I sitt Würzburgertal den 27 juni uttryckte ju Hitler klart och öppet att Tyskland var intresserat av Francos seger, ty den spanska malmen var nödvändig för Tredje rikets genomförande av 4-årsplanen. Visserligen mildrades detta avsnitt i det officiella referatet, för att förtaga det dåliga intryck som England eljest skulle få, men man visste i alla fall där, vad det rörde sig om. Den hetsiga debatten i engelska underhuset om spanska läget, visade detta tydligt och klart. 1935 hade Tyskland mottagit väldiga förråd av järn- och kopparnalm från Spanien; men den militära upprustningen i England hade starkt minskat denna källa för Tysklands räkning.

Italien är emellertid om möjligt än mera än Tyskland intresserat av Spaniens naturrikedomar. Italiens järn- och stålproduktion

belöper sig till en miljon ton per år, medan dess behov utgör 3 miljoner. Det felande måste skaffas från utlandet. Spanien producerar årligen sju miljoner ton järn. Under sådana omständigheter är det begripligt att blotta tanken på de rika, baskiska järngruvorna kommer det att vattnas i munnen på Mussolini.

Men i denna de europeiska stormakternas strid om Spanien, gäller det inte bara dess naturrikedomar, utan om mycket mer. En klar Francoseger måste driva Spanien helt och hållet i armarna på Tyskland och Italien. Detta betyder också att Hitlers och Mussolinis maktpolitik fick en betydelsefull stödjepunkt, som måste bringa England och Frankrike i den allra största fara. De spanska kusternas behärskande av förenade italienska och tyska flottan, därtill motsvarande hamnanläggningar för krigsflyget från de båda länderna, detta skulle avskära Frankrike från dess kolonier och i krigsfall nästan omöjliggöra transporten av kolonialtrupper. Nu helt bortsett från att en fascistisk granne på andra sidan Pyrenéerna skulle betyda ett ytterst försvårat försvaret av de franska gränserna.

För England vore i detta fall Gibraltars strategiska värde åt pipan. England hade inget att säga till om i Medelhavet och den engelska hegemonien i främre Asien hade förlorat sin strategiska basis. Egypten, Palestina, Irak — ja, t. o. m. Indien — blev direkt hotade och dessa länders växande nationalisms understödjande, genom en anpassad italiensk propaganda, skulle ombesörja resten. Man glömmer inte i brådrasket, inom engelska kretsar, det tal Mussolini höll för lybierna, i vilket han påstod sig vara Islams och de arabiska enhetsintressenas beskyddare.

Ur detta läge ges hela förklaringen till Englands ställning i den spanska frågan. Det är avgörande för den engelska och franska diplomatin "neutralitetspolitik". Denna politik som är obegriplig endast för den som tror att striden i Spanien mellan två olika maktgrupper i Europa enbart rör sig om abstrakta problem såsom demokrati och fascism. Den som är naiv nog att bedöma tingen ur denna synpunkt, han måste verkligen skaffa sig huvudvärk i funderandet över hur de engelska och franska statsmännen kan vara så blinda. Men han har inte fattat frågans kärna.

Politiska slagord, såsom fascism och demokrati, kommer kanske att i ett kommande krig spela sina roller. Precis som lösningen

”demokratins kamp mot den preussiska militarismen” fyllde sitt ändamål i det gångna världskriget. Att på den ”kämpande demokratis” sida också befann sig den ryska tsarismen borde varit även för lättrogna en källa till misstanke — om det nu i denna de stora lögnernas tid funnits en plats för det egna tänkandet.

Nej, de konservativa makthavarna vid Themsen är varken blinda eller har svårt för att fatta! Den som påstår motsatsen lurar både sig själv och andra. Och bevisar bara därmed att han själv är blind för fakta. Eller okunnig därom. Som sagt, dessa herrar vet mycket väl vad de gör. De kan väl räkna fel, de kan bli överrumplade av händelserna, men blinda är de inte.

Det har alltid varit den engelska diplomatins taktik att spela ut en makt mot en annan, för att på så sätt upprätthålla den engelska hegemonien på fastlandet. Denna taktik bestämmes av det brittiska rikets världsmaktsställning. England kan länka sina kringströdda kolonier till sig, endast så länge det kan skydda dessa för främmande angrepp. Detta är emellertid endast möjligt så länge Englands prestige i Europa förblir stark. I samma ögonblick som England förlorar sitt maktpolitiska inflytande i Europa, så finns det inte längre någon säkerhet för det engelska världsríkets sammanhållning.

Så länge havet var moderlandets naturliga fästning och de engelska kusterna skyddades från angrepp utifrån medelst en stark flotta, då var det förhållandevis lätt för de engelska makthavarna att upprätthålla sin dominerande ställning i Europa. Dessutom gav den väldiga ekonomiska överlägsenheten de brittiska statsmännen de nödiga medlen för att verksamt påverka de kontinentala staternas politik och förhindra en stark antibrittisk koalition på fastlandet. Det fick Napoleon sannerligen erfara. Men genom luftens erövring och den moderna krigsteknikens oerhörda utveckling har detta gamla sakernas läge grundligt förskjutit sig. En invasion i det engelska öriket ligger i dag inom möjligheternas gräns, förutsatt att för detta ändamål åstadkommes en stark allians mellan europeiska stormakter. Av dessa skäl är England i dag mer än någonsin anvisat till starka allianser, just för att möta denna fara. Därvidlag gör man sig inga sorger vid val av allierade. Huvudsaken är att de fyller sin uppgift. Detta är orsaken till varför hela engelska utrikespolitiken

efter världskriget, från sir John Simon till Anthony Eden, var ett enda sabotage av det s. k. Folkförbundet. Detta för att ha händerna fria för allierade makter som allt efter omständigheterna kunde vara eller bli mest fördelaktiga.

Denna politik förde den engelska diplomaten redan från början, beträffande Spanien, efter det att den först gjort Frankrike och Ryssland fogliga för sina avsikter. Å ena sidan låter man inget medel ligga oprövat för att omintetgöra den sociala revolutionens seger i Spanien; å andra sidan understödes Valenciaregeringen så pass att en hastig Francoseger undvikes, ty detta skulle just nu gynna Italien och Tyskland. Det är i Englands och Frankrikes intresse att detta mördande krig fortgår så länge tills man anser ögonblicket moget för en kompromiss som slut på blodbadet. Denna kompromiss får dock för allt i världen inte ge vare sig den ena eller andra sidan möjlighet att diktera villkoren för den fred som man utifrån vill påtvinga spanjorerna.

Ju längre kriget varar, ju svårare måste det bli för Mussolini och Hitler att understödja Franco. Ty stödet åt Franco betyder ett nötande och ätande på de båda ländernas materiella krafter och så försvagas Tyskland och Italien i sin styrka för ett kommande krig. Man vet ju så innerligt väl att den ekonomiska utvecklingen i de båda fascistiska länderna de senaste två åren antagit sådana former att katastrofen kommer allt närmare. Franco är emellertid helt och hållet hänvisad till de båda fasciststaternas hjälp, så länge han vägrar gå med på Englands och Frankrikes hemliga betingelser. Nu fordrar han från sina förbundna nya 125,000 man, 500 flygplan, 50 artilleribatterier och en massa tanks för att på en gång sätta igång en offensiv mot Madrid och Terruelfronten. Kampen om Bilbao kostade honom 20,000 man och 20 proc. av hans krigsmaterial. Om nu också Tyskland och Italien beslutar att sända denna nya hjälp, så ändrar sig det allmänna läget därför inte. England och Frankrike kommer då att hålla Valenciaregeringen under armarna, så pass att den rubbade ”jämnavikten” återställs. De lojala truppernas offensiv vid Madrid- och sydfronterna omedelbart efter Bilbaos fall, är ett bevis för detta.

UNDER FRÄMMANDE MAKTERS GISSEL

I rävspelet om Spanien har de engelska diplomaterna gjort allt för att förhindra ett europeiskt krig, som just nu är allt annat än önskvärt för Englands vidkommande. De har därför kallblodigt svalt alla Hitlers och Mussolinis oförskämdheter, något som för många föreföll obegripligt, men sina mål höll de varje sekund för ögonen. De var beredda att köpa sig freden "at almost every price", som Eden uttryckte sig. Men de var också fullständigt klara över hur långt de skulle gå i detta farliga spel. Chamberlains tal till sina väljare i Birmingham den 3 juli 1937 och Edens tal i Coughlan samma dag, har skingrat de sista tvivlen i denna sak.

Båda talen hade tydlig adress till Hitler och Mussolini och lämnade inget övrigt att önska i tydlighet. Eden förklarade att England inte hade något som helst intresse av Spaniens regeringsform, men han tillfogade genast: *"Det betyder emellertid inte att vi icke skulle vara intresserade, då de brittiska intressena vid Spaniens land- och sjögränser kommer ifråga och likaså de kommersiella förbindelseleder som för förbi Spaniens kuster"*. Den brittiske utrikesministern lät alltså klart och tydligt förstå att England var allt annat än villigt till att någon europeisk stormakt skulle förskaffa sig en dominerande ställning i Medelhavet. Ty detta skulle störa Englands hegemoni i främre Asien. Vidare att regeringen var besluten att i nödfall tillgripa krig som sista medel för att skydda imperiets livsviktiga intressen.

Det är ingen hemlighet att engelska regeringen hittills inte lämnat något medel oförsökt och övat starkt tryck på den spanska regeringen för att vid en given stund komma till en förlikning mellan republiken och Franco. Detta var den enda vägen

som möjligen kunde förmå Franco att draga sig undan det tyska och italienska inflytandet, för att så antaga de av Frankrike och England planerade fredsbetingelserna. För detta ändamål underhöll den fransk-engelska diplomaten förbindelser med båda sidorna och främmande agenter översvämde Spanien för att söka skapa fram den nödvändiga stämningen för en kommande förlikning. Man hade t. o. m. utifrån skaffat sig hemliga förbindelser med general Miaja för att vinna honom för en militärisk diktatur. Miaja ansågs av utlandets diplomater som lämplig för detta, men han avböjde. Av skäl som han själv bäst måste känna till.

Alla dessa manövrer förblev inte förborgade för de spanska revolutionärerna. Först och främst var det CNT:s dagspress som nästan varje vecka offentliggjorde nya avslöjanden om den utländska diplomatiens mullvadande och deras medhjälpare inom landet. Även den borgerliga pressen i utlandet försökte sitt för att göra samförståndet med fascismen mer aptitligt. Sålunda skrev den stora, konservativa tidningen "Le Temps" i Paris, i anledning av den senaste regeringskrisen:*

"Den möjligheten är alls inte utesluten att vissa av den antifascistiska frontens element skulle låna de försonliga rådslagen ett villigt öra.

— — — de politiska störningarna måste föra till bildandet av en mera måttlig regering av vänsterrepublikaner och socialister av Prietos slag. En sådan regering skulle vara mer förstående för förlikningsförslagen som skulle vara det republikanska Spanien mer till nytta än en utsiktslös kamp."

Den strax därpå följande "utskeppningen" av regeringen Caballero och det borgerligt-kommunistiska kabinettet Negrins övertagande av tyglarna, visar med kuslig klarhet hur väl "Le Temps" var informerad. Utan tvivel trodde då statsmännen i London och Paris att deras behagliga timma var slagen och regeringen Negrin skulle skapa en basis för planernas omsättande i verklighet. Det är bekant att England utnyttjade den baskiska regeringen för att anknyta förhandlingar med Franco. Man trodde sig på detta sätt kunna förhindra Bilbaos fall, där just

* Den kris som hade Negrinregeringen till följd. (Övers. anm.)

då engelska intressen på det starkaste var hotade. Att dessa förhandlingar aldrig ledde till något resultat berodde på att Hitler och Mussolini i högsta grad var intresserade av det baskiska järnbäckenets besättande, för att därigenom triumfera över England. Det faktum att sådana massor av tyska och italienska trupper och framför allt tyska flygare, deltog i erövringen av Bilbao, visar hur mycket det gällde för Tyskland och Italien. Det var ju inte Franco, utan den tyske generalen von Faupel, som intog Bilbao. Därigenom blev kriget mot Frankrike och Englands vilja återigen förlängt, på ett för de båda länderna obehagligt sätt.

Det var och är de engelsk-franska statsmännens avsikt och mål att vid lämpligt tillfälle avbryta kriget och ernå en förlikning mellan de *konserveriva* lojala kretsarna och Franco. Man vill såmedelst påtvinga Spanien en regeringsform vilken skulle respektera de gamla engelska förkriksrättigheterna och därtill stark nog för att skydda det utländska kapitalet mot "extremisternas" anslag. Extremisterna är emellertid de spanska arbetarnas och böndernas breda massa, framför allt CNT och FAI, vilka myntat parollen att kriget kan föras segerrikt, *endast* om det bäres av den sociala revolutionens geist och att folket genast går över till en omvandling av de sociala levnadsförhållandena. Detta var den fara som värst bekymrade den konservativa engelska regeringen och vilken fara tog påtagbar gestalt i de företagna socialiseringsåtgärderna.

Att avvärja denna fara var och är en av regeringens och diplomatins viktigaste uppgifter. Vilka medel som därvid föresvävade de engelska perukstockarna har Winston Churchill pekat på i sina förslag till lösning av den spanska frågan. Han talade då om nödvändigheten av en femårig "neutral" diktatur i Spanien, för att "lugna" landet. Senare "kunde man kanske låta de parlamentariska inrättningarna leva upp".

De spanska arbetarna och bönderna vet av erfarenhet hur ett sådant "lugnande" skulle se ut. Nedsläendet av upproret i Asturien 1934; de fruktansvärda excesserna i Sevilla, Zaragoza, Badajoz, Malaga och andra platser där de fascistiska horderna farit fram, sådant kan inte glömmas. Man vet vad "neutral diktatur" betyder.

Detta är just det fasansfulla i den så prisade kapitalistiska ordningen, att den utan medlidande och utan humanitära känslor trampar fram över liken efter hela folk, bara för att skydda ett fåtals intresse och den heliga utsagningsrätten. För detta offras miljoners liv, väl och ve. Spanien är i dag ett sådant offer för utlandsmakterna, vilka gör upp sina motsättningar på spansk mark. Utan ringaste moraliska betänklighet störtar de ett helt folk i fördärvet och ruinerar ett land, där de enligt rätt och samvete inte har ett dugg att skaffa. Utan främmande maktens ingripande, hade det fascistiska upproret slagits ned på ett par veckor, ty folkets förkrossande majoritet var emot kuppmakarna och deras svarta ideal.

Främmande tyranner som Hitler och Mussolini, vilka förvandlat sina egna land till öknar och pinohelveten, sände de spanska fascistiska bödlarna medel så att de skulle kunna föra kriget och förgöra landet. Europas stora "demokratier" har fängslat det spanska folkets händer och utsatt miljoner människor för det organiserade massmordets alla vederstyggliga fasor. Detta för att vid lämplig tidpunkt utnyttja detta i historien exempelösa motstånd för sina egna, smutsiga syften. Och Stalins regering utför villigt hantlangartjänst åt de imperialistiska stormakterna. Gör sig till försvarare av kontrarevolutionen mot Spaniens breda arbetar- och bondemassor.

Detta är tredje gången som utländska makter lägger sig i det spanska folkets kamp för sina fri- och rättigheter och understöder kontrarevolutionens sak mot folkets väpnade frihetskamp. 1823 gav en fransk invasionsarmé nådastöten åt den spanska liberalismen och förde Riego till galgen; utlevererade landet till en av världshistoriens blodigaste despoters förbannade tyranni. 1874 hjälpte engelska och preussiska slagskepp till att stryka ut den första spanska republiken. I dag upprepar sig det vidriga skådespelet, blott i större och fasansfullare omfattning.

Att England och Frankrike i spanska frågan intagit den ställning de gjort är, efter vad vi här sagt, inte ägnat att förvåna. Båda är de ju kapitalistiska storstater. Av större betydelse är sovjetregeringens ställning i den spanska frågan.

Inte så att man beträffande sovjetstaten gjort sig några som helst illusioner. Man har anat och förutsett de oundvikliga företeelserna i den bolsjevikiska diktaturen redan från början och utvecklingen i Ryssland har punkt för punkt bestyrkt denna uppfattning. Den s. k. "proletariatets diktatur", i vilken naiva själar ser ett övergående men oundvikligt "övergångsstadium" till den verkliga socialismen, har under Stalins herravälde utvecklats till en fruktansvärd diktatur. En despotism som inte står de fascistiska staternas efter — ja, i många fall överträffar dessa. En despotism som undertrycker varje fri meningsyttring med blodig brutalitet och härjar med människoliv och -öden som rörde det sig om döda ting.

Det var tyvärr bara en minoritet, en mycket liten sådan förresten, som redan från början genomskådade och rätt fattade de ryska händelserna. Däremot är det än i dag i alla länder hundratusenden som står fullständigt blinda inför den ryska verkligheten. Nu talar vi alls inte om de lejda skribenterna, vilka med järnpanna och utan skrupler försvarar även de mest upprörande förbrytelser från de ryska våldsverkarnas sida; som på befallning höjer i himlens sky vad de i går släpade i smutsen. Nej, vi menar här dessa tusenden ärliga, men av olycksalig blindhet gripna människor, vilka med exempellös fanatism följer ett mål, vilket leder till utplånande av varje fri- och rättighet och varje mänskligt värde.

Reaktionen av i dag finner inte enbart sitt uttryck i politiska våldssystem, vars levande symboler är brutala tyranner av Hitlers, Mussolinis och Stalins cert. Reaktionens egentliga styrka är denna de breda massornas blinda tro, som rättfärdigar varje avskyvärdhet, så snart den är begången från viss sida, men som fördömer allt som riktar sig mot denna våldtäkt av mänsklighet och personlighet. Det är denna "Diktatur des Ungeistes" som inte tillåter egen mening och fritt tänkande och som på befallning får folk att ryckas med till utförandet av låga handlingar, då varje personligt ansvar är dem främmande. Denna blinda formalism, vilken fattar varje kritiskt bedömande som ett misstroendevotum mot diktatorns ofelbarhet, det är den som gör att dessa massor inte fattar den politiska omvandling som sedan Lenins död försiggår i Ryssland. Därför går de i dag med fanatisk iver in för saker som för få år sedan av de ryska makt-havarna betecknades som kontrarevolutionärt och "förräderi mot proletariatet".

Man behöver inte avsiktligt spela ut Lenin mot Stalin, som många "fördettingar" i dag gör, för att söka sig till någon av de talrika kommunistiska oppositionerna. Lenin, Trotsky och alla andra, vilka i dag fallit offer för Stalins våldsregim, har endast grävt sina egna gravar. De röjde den mark där senare "Stalinismen" grodde och växte sig kraftig. Den som fattar friheten som en "borgerlig fördom", den som anbefaller lögn, list, bedrägeri och bakhåll som tillåtna kampmedel, som Lenin offentligen gjorde, han förstör därmed det etiska bandet mellan människa och människa, förintar förtroendet mellan de egna kamraterna och får därför inte förundra sig över om sådden ger sådana otrevliga frukter. Den stora omvandling som Stalin steg för steg genomfört, var bara den logiska följden av föregångarnas arbete. Denna omvandling tar sig inte bara uttryck i Ryssland, den trycker sin stämpel på de utländska kommunistpartiernas hela taktik. Ty sagda partier är ju inget annat än organ för den ryska utrikespolitiken. Detta visar sig i dag med otvetydig klarhet och skärpa i Stalinregeringens ställning till den spanska frågan.

Under de första tre månaderna av fascistupproret bekymrade sig den ryska pressen föga om händelserna i Spanien. Stalin

hade händerna fulla med att göra sig av med forna vänner. Med att planmässigt likvidera det gamla kommunistiska partiet i Ryssland. *Hade Stalin och kumpaner verkligen lust att hjälpa det spanska folket i dess förtvivlade kamp, ja, då hade han just de första månaderna ett lämpligt tillfälle till effektiv hjälp. Ty då stod de spanska revolutionärerna så gott som utan vapen, mot en till tänderna väpnad fiende.* Irun och San Sebastian föll just därför att deras försvarare saknade de nödvändiga militära medlen för ett fortsättande av sitt hjältemodiga försvar och heroiska motstånd. Att Franco då, trots detta, ändå inte kunde överrumpla Spanien, det har man då inte att tacka Ryssland för, utan i första hand CNT—FAI. Ty det var dessa som reste motståndet, tog initiativet, rensade Katalonien och därmed räddade Spanien. Detta är en sak som då vitt och brett omvittnades av nästan hela världen, ja, inte ens Francos press kunde förneka fakta i detta fall.

Rysslands första ingripande i de spanska angelägenheterna var undertecknandet av det "neutralitetsfördrag", vilket fram-
sprungit ur Englands och Frankrikes imperialistiska intressen. Den moraliska betydelsen av detta fördrag, blev först det att den vid februarivalen födda folkfrontsregeringen ställdes på samma nivå som de mot det egna landet upproriska generalerna. Till detta hyckleri har dock icke den republikanska regeringen i Mexico lånat sig, trots att den aldrig utgett sig för att vara socialistisk eller regera över något "arbetarnas fosterland". Nå, när så de franska kommunisterna upphävde ett skri mot detta fördrag och skyllde den franska regeringen för att förråda den spanska republiken, ja, då behövde monsieur Leon Blum bara peka på att Ryssland som första makt undertecknat fördraget och att anklagelsen alltså föll tillbaka på Stalin. Så lätt klarade sig Blum där.

Ryssland var förbunden med Frankrike genom ett militärfördrag, vars spets riktade sig mot Tyskland. Tyskland lämnade inget medel oförsökt för att få detta fördrag att gå tillbaka och satte därför igång med alla möjliga politiska påtryckningar mot Frankrike. Ryssland kände väl till denna fara och gav sig därför all möjlig möda att korsa Hitlers strävanden i denna riktning i det att det upphöjde sig till försvarsadvokat för Eng-

lands och Frankrikes imperialistiska intressen i Spanien. Det var inte de berömda "proletariatets klassintressen" utan den ryska statens nationella intresse som förmådde Stalin till denna handling. Och nu var England och Frankrike i stånd att spela ut Ryssland emot Hitlers och Mussolinis maktanspråk och att spinna vidare på sina planer, dessa planer som siktade till att förhindra en fullständig Francoseger och *samtidigt* hindra den sociala revolutionens stormflod i Spanien.

Utlandets kommunistiska arbetare var naturligtvis inte i stånd att genomskåda detta baksluga kuliss-spel och så fröjdade de sig storligen över att Ryssland då och då sände den spanska regeringen större och mindre kvantiteter i vapen och livsmedel. De anade naturligtvis inte att även detta skedde med Englands och Frankrikes instämmande, vilka inte heller höll sig så strängt bundna av neutralitetsbestämmelserna. (Naturligtvis kan man inte jämföra detta fall med Tyskland—Italiens fräcka brytande av bestämmelserna.) Nå, de båda "demokratiska" makterna tillät denna vapeninförsel, blundade eller teg, vilket man vill. De gjorde det, därför att införseln tjänade deras egna syften. Men vad den kommunistiska pressen nogsamt förteg för sina läsare är det faktum

att den ryska regeringen inte levererade en enda patron som inte kontant och dyrt betalades med Valenciaregeringens guld!

Ryssland nöjde sig emellertid inte bara med att av och till skicka de spanska lojalisterna en vapen- eller livsmedelslast. Dess hemliga agenter och särskilt de officiella representanterna i Madrid, Valencia och Barcelona började att med alla medel arbeta på att få fram tvedräkt inom den antifascistiska fronten och öva tryck på den spanska regeringen, så att den skulle bli foglig för den engelsk-franska diplomatiens viskningar. Stalin-regeringen gynnade här medvetet de kapitalistiska stormakternas hemliga arbete och då samtidigt kontrarevolutionens sak mot de spanska arbetar- och bondemassornas befrielseförsök. En bättre agent hade England och Frankrike överhuvud inte kunnat önska sig. Just där, varest deras egna försök mötte berättigat miss-

troende, kunde de ryska agenterna arbeta i bredaste offentlighet, ty endast få förmodade att det s. k. "proletariatets fosterland" skulle låna sig till en sådan skamlig sak som att förråda ett tappert folks befrielse. Med full rätt förklarade den engelske parlamentsledamoten Mc Gown på Independent Labor Partys senaste kongress:

"Spaniens arbetarklass hade inte endast Francos, Tysklands och Italiens väpnade makt mot sig, utan också den härskande engelska klassens listigt organiserade understöd av fienderna. Londons stora affärsvärld stod som en man bakom Franco.

— — — Ryssland har otvivelaktigt lämnat värdefull hjälp, men denna hjälp borde inte fått vara beledsagad av försöket att behärska Spaniens politiska läge. Det var en skamlig sak, detta att samtidigt med vapenleveranserna försöket gjordes att bringa Spaniens hela politiska rörelse under ryskt inflytande."

DEN STORA OMVANDLINGEN

Ryssland står i dag, inåt såväl som utåt, med båda benen i kontrarevolutionens läger. Stalin har organiserat sin egen Thermidor, för att befria sig från den gamla bolsjevismens sista representanter, vilka på något sätt kunde bli farliga för hans planer. Dessa planer kulminerar i avsvärjandet av alla den gamla kommunismens tidigare politiska grundsatser samt i upprättandet av en sovjet-aristokrati, vilken i den nya, från gamla element rensade, byråkratiska apparaten finner sin stödjepunkt. Detta för att göra de breda massorna av industri- och lantarbeteare fogliga under herraväldet. Den s. k. "demokratiska författningen", den största komedi som världsteatern hittills spelat, tjänar blott syftet att beslöja de ryska makthavarnas verkliga avsikter och att utåt ge dem ett annat ansikte. Denna omvandling i den ryska diktaturens väsen måste naturligtvis också inverka på de utländska kommunistiska partiernas ställning. Att härvidlag inträtt en omsvängning åt höger och att de kommunistiska partierna i dag går in för saker och ting som de i går på det häftigaste bekämpade — det är saker som en blind höna kan se. Men de djupare orsakerna till denna omställning, vilken spottar både Lenin och det gamla partiets grundsatser i synen, de är för de flesta förborgade.

Då Lenin på sin tid framträdde med "de 21 teserna", för att sammansvetsa de kommunistiska partierna i världen till en järnhård disciplinerad organisation, vilken blint skulle lyda varje order från centralen i Moskva, så hade han med detta en bestämd avsikt. Han ville därmed ge den proletära rörelsen i varje land en bestämd riktning, hindra och bevara den för att gå samman med borgerliga eller mensjevikiska element och par-

tier. Närhelst ett revolutionärt läge utvecklade sig, skulle arbetarna genast rycka åt sig den politiska makten och genom ett rådssystem efter ryskt mönster gå till expropriation av landet och företagen — utan att inlåta sig på kompromiss med andra riktningar. Ryssland skulle stödja dessa försök, materiellt och moraliskt, så långt det överhuvud taget var möjligt.

Här är inte platsen att diskutera värdet i en sådan taktik, här skall endast påvisas det faktum att mellan Stalins taktik av i dag och de av Lenin företrädade grundsatserna finnes inte den minsta beröringspunkt. De skiljer sig som natt och dag. Det var huvudsakligen denna Lenins taktik som förde till en brytning med de stora socialistiska partierna i utlandet, emot vars ledare Lenin förde krig på kniven. De kallades "renegater" och "proletariatets förrädare" och gudarna vete allt vad de döptes till och hur eländigt usla de var, dessa socialistledare. T. ex. i Tyskland, där socialdemokratin företrädde den ståndpunkten att först skulle republiken stadgas inåt och utåt, sedan skulle det reformeras hän mot socialismen, där blev denna taktik med fanatisk bitterhet bekämpad av kommunisterna. Anhängarna av socialdemokratin kallades "socialfascister" och brännmärktes som kontrarevolutionärer. Ordet "mensjevism" blev till inkarnation av 100-procentigt förräderi mot arbetarklassen. Mensjevismen blev "folkets fiende nummer ett" och måste med alla medel bekämpas, från kommunistisk ståndpunkt sett.

Och i dag? Allt vad som för få år sedan så grundligt fördömdes och evigt förbannades av den kommunistiska internationa-len, det är nu för Stalin och hans anhängare höjdpunkten av all politisk vishet. Stalin verkställer mensjevikernas "testamente" och lyckas t. o. m. överträffa dessa i eftergifter och kompromisser vis å vis den borgerliga världen. Hela folkfrontsidén är ett enda stort förnekande av de av Lenin och de gamla bolsjevikerna fastställda grundsatserna. Nu kunde man kanske invända att det i alla fall är ett framsteg att Stalin och hans utländska följeslagare ansett de gamla teserna ohållbara och därför söker slå in på nya vägar. Detta vore ett argument, om med denna insikt också en sinnets omvandling inträtt. Om man verkligen aktade och ämnade höra och pröva andra riktningars mening och äntligen

beslutat sig för att inte bara spela rätt påvevalde. Men just i detta avseende har inte en den minsta förändring inträtt.

Stalin, som i dag ger de konservativa reformisterna och den borgerliga statens försvarare de mest vittgående eftergifter, har förvandlat Ryssland till ett slakthus och förföljer sina verkliga eller förmodade fiender till vänster med en orientalisk despots skoningslösa besatthet. Samme man, som i dag i Spanienfrågan går in för sina förbundnas, de imperialistiska staternas, intressen och försvarar den borgerliga republiken mot de spanska arbetarnas sociala befrielsesträvanden, han låter sina besoldade skribenter, dessa erbarmliga kräk, beljuga de heroiska kämparna inom CNT och FAI. I hela utlandet stinker det, via den stalinistiska pressen, av sådana lögnens kloakdunster mot de anarkosyndikalistiska kämparna. Varför? Därför att dessa är, framför alla andra, bärare av de sociala befrielsesträvandena. Därför behandlas de på samma sätt som Stalins politiska motståndare i Ryssland, släpas i smutsen och inte nog med det! De lönmördas och "försvinner"! Denne samme man som vaknade en morgon och fann sig vara enhetsfrontens försvarsadvokat, han förstör i dag den antifascistiska fronten i Spanien och gör detta med asiatiskt cynisk beräkning! I de utländska kapitalisternas intresse faller han den spanska revolutionen i ryggen!

KOMMUNISTISKA PARTIET

Under de första tre månaderna, då Ryssland ännu inte på något sätt lagt sig i det spanska fallet, då försiggick den sociala omvälvningen med elementär kraft och styrka. Dess bana var inte en beskedlig skogsbäcks lugna fåra. Nej, den brusade och forsade fram, bredde ut sig över Katalonien, sprängde alla dammar och flödade ut över landets alla delar. Bönderna bemäktigade sig jorden, industriens arbetare tog hand om fabriker och socialiseringsarbetet fortskred, dock utan att följa de politiska partiernas dekret. De arbetade med kärlek och hängivelse på detta sitt befrielseverk. Med ett starkt sinne för ansvaret gick de till verket med att bygga upp ett nytt Spanien och för alltid övervinna fascismens blodiga fara. Medan de kampdugliga elementen ilade till fronterna, sökte etappens arbetare att upprätta en ny social ordning för att bana väg för socialismen.

Denna utveckling ändrade sig, om inte helt och genast, så dock ganska märkbart, så snart Ryssland tågade in på planen och dess officiella representanter i Madrid och Barcelona började sitt mullvadsarbete i Frankrikes och Englands intressen. Då Spanien genom den famösa neutralitetspakten redan från början var förhindrat att köpa större vapenmängder i utlandet, var det därför hänvisat till varje liten hjälp var den kunde erhållas. De ryska agenterna hade ett tämligen lätt spel att få regeringen i Madrid foglig för deras betingelser. Detta var också lättare, då de borgerliga republikanerna och socialistiska partiets högra flygel inte var så särdeles tilltalade av den nya sociala ordning som arbetar- och bondemassorna sökte bygga upp. De "tälde" försöken, men därför att de just inte annat kunde göra i det dåvarande läget.

Kommunisterna slog genast in på den linjen. På Moskvans order. Kommunisterna, vilka alltid tidigare vid varje tillfälle hänat CNT för påstådda "småborgerliga tendenser", blev nu inte bara småborgardömetts försvarare utan också storborgarnas, mot arbetarnas fordringar. Strax efter händelserna i juli 1936 gav partiet ut parollen: "För den demokratiska republiken! Mot socialiseringen!" Redan den 8 augusti 1936 angrep den kommunistiske deputeraden Jesus Hernandez i Madrid CNT för att arbetarna övertagit företagen. Detta betecknade han som "stöld från staten" och anmärkte därvid att efter besegrandet av Franco så skulle "anarkisterna mycket hastigt bli bringade till förnuft".

De kommunistiska arbetarna i utlandet intalade man att spanska partiet inte deltog i socialiseringen, ty det gällde först och främst att vinna kriget. Sedan kunde man börja tänka på socialismens förverkligande. I verkligheten utförde det spanska partiet bara Moskvans order och intentioner. Därför skulle socialismen uppskjutas på obestämd tid, ty denna socialism tåles inte av Stalins imperialistiska förbundna. Den som ännu tvivlar kan ju med hjälp av den framstående — inom partiet — kommunistpampen Santiago Carillos ord få tvivlen skingrade:

"Vi kämpar för den demokratiska republiken och vi skäms inte för att säga det. Vi kämpar mot fascismen och de främmande inkräktarna, men vi kämpar inte i dag för en social revolution. Det finns folk som säger att vi måste gå in för den sociala revolutionen. Det finns folk som säger att vår kamp för den demokratiska republiken är bedrägeri, för att dölja våra verkliga avsikter. Nej, vi driver med detta inte någon taktisk manöver och ännu mindre några som helst bedrägliga avsikter mot spanska regeringen eller världsdemokratierna. Vi kämpar med full uppriktighet för den demokratiska republiken, emedan vi för närvarande inte eftersträvar någon social revolution. Och det gäller även för lång tid efter segern över fascismen. En annan inställning skulle inte bara vara gynnsam för de fascistiska inkräktarna, den skulle också bidra till att fascismen inplanter sig i de övriga borgerligt-demokratiska staterna. Fascisterna har ju dock nyss förklarat, att de under inga omständigheter kommer att tåla en proletariats diktatur i vårt land."

Fasligt vad bolsjevikerna ömmar för den borgerliga-demokratiska världen och bevarar den för fascismen! Men det är ju bara det att den ryska statens nationella intressen i dag är sammanknutna med Englands och Frankrikes strävanden. För att upprätthålla ett sådant förbund, förräder de ryska maktavarna de spanska arbetarna och bönderna på det skamligaste.

För detta ädla mål arbetar nu den sovjetryska diplomatiens organ för högttryck. Och detta med ett liderligt hyckleri för de en förslagen machiavellistisk politik, vilken under den ryska diktaturen slagit ut i full blom och som tjänat Hitler och Mussolini som förebild. Det finns ju ingen regeringsform vilken i så hög grad som diktaturen så fullständigt förstör alla moraliska grundsatser hos folket och släpper lös en ohämmad korruption. Varje ärlig kritik undertryckes med brutalt våld och hela folket förvandlas till en hop vilje- och tankelösa slavar. Under ett sådant tillstånd av fruktan, lögn, bedrägeri och politiska mord samt ett infamt spionagesystem, vilket allt förvandlar förräderiet och angivelsen till offentlig förtjänst, under ett sådant tillstånd förpestas t. o. m. de intima familjekretsarna, det inre förtroendet människa för människa undergräves systematiskt och varje moralisk ansvarighet gentemot medmänniskorna försvinner.

Tills förra årets julihändelser spelade det spanska kominternpartiet inte någon roll. Det omfattade endast några få tusen medlemmar. Dess strävanden var främmande för folkkaraktären och det hade ingen utsikt att vinna mark bland arbetar- och bondemassorna. I Spanien spelade de fackliga organisationerna den viktigaste rollen inom arbetarrörelsen — *inte* de politiska partierna. Så kunde t. ex. spanska socialistpartiet under årtionden inte få fast rot, det var egentligen bara i Madrid partiet levde. I folkmun kallades det också för "partido microscopico", mikroskop-partiet. Så grundades UGT — Allmänna Arbetar-Unionen och med denna fackliga organisation som hjälp lyckades partiet vinna mera mark.

Därför försökte nu kominternpartiet att vinna mark genom ett hemligt cellarbete inom de fackliga och politiska organisationerna. Ty under egen flagg skulle det inte kunna vinna någon terräng. På så sätt lyckades det kapa en del fackföreningar i Madrid, Valencia och Malaga samt en del andra

platser. Men inte ens med denna framgång kunde de tänka på att inlåta sig på egna aktioner, ty över UGT:s breda massor hade de inget inflytande och de stora CNT:s lokalorganisationer var fullständigt slutna för dem.

I Katalonien, där socialisterna och deras fackliga bihang UGT aldrig spelat någon roll före det fascistiska upproret, lyckades Stalinisterna att under parollen "Enhetsfront" plocka hop en del olika socialistiskt färgade partier, bl. a. det officiella socialistiska, till PSUC = Kataloniens förenade socialistiska parti. Detta anslöt sig genast till III Internationalen (trots att Kominterns stadgar förbjuder två organisationer från samma land att ansluta sig!). Med den officielle ryske representantens ankomst förstärkte sig mullvadsarbetet i hög grad. Vad de spanska stalinisterna ännu hade att lära i detta fall, bibringades dem snabbt av herrar Rosenberg i Madrid och Antonov-Ovsejenko i Barcelona.*

Det finns i alla Europas och Amerikas länder hundratals av s. k. "neutrala" organisationer, vars verkliga uppgift är att maskera de moskovitiska herrarnas kuliss-spel. Så finns det bl. a. på båda kontinenterna en rad tidskrifter med gammal, liberal tradition vilka i dag fullständigt kommit under Moskvas inflytande. Samma snöda spel upprepade sig nu i Spanien. De ryska viskningarna fann ett villigt öra i de borgerliga och högersocialistiska kretsarna och gjorde sig allt tydligare märkbara såväl hos de katalanska nationalisterna som i den av Caballero ledna regeringens leder.

* Samme Ovsejenko som efterträdde Krylenko men efter fyra veckors vistelse i Moskva avsattes för att ha uppehållit förbindelser med "trotskister".

U G T I K A T A L O N I E N

Framför allt gällde det för Moskvas agenter att skapa en bredare basis för planernas genomförande. Att bygga upp organisationer överallt, vilka man vid lämpligt tillfälle kunde spela ut mot CNT och även mot UGT. CNT hade redan långt före julhändelserna redligt strävat för att skapa en allians mellan CNT- och UGT-arbetarna och efter nedsläendet av fascismen gick man ännu kraftigare in för detta mål. De ledande krafterna såväl som de stora medlemsmassorna inom CNT ansåg denna allians — med rätta — vara en nödvändig basis för utvecklingen av en ny samhällsordning i frihetens och socialismens tecken. Det räcker med att läsa något av de talrika CNT:s eller FAI:s pressorgan, för att övertyga sig om att här är det inte fråga om professionella demagogers ihåliga fraseologi, utan om ärligt menad uppfattning. Just på grund av denna sin ärlighet sökte och fann man också oftast, det rätt förstådda ordet.

Dessa arbetarklassens enhetssträvanden sökte moskvaagenterna, att hindra med alla medel, ty just från denna sida lurade den största faran mot deras planer. Det gemensamma arbetet i företagens och jordens skötande hade skapat fram ett kamratligt förhållande mellan de båda fackliga riktningarnas medlemmar. Så var framför allt förhållandet i sådana delar av landet där detta samarbete inte stördes av de politiska partiernas ingrepp. Framför allt också där UGT bestod av verkliga arbetare och sedan årtal varit en reell arbetarorganisation, så som i Asturien, Castilien, Andalusien och Levanten.

Helt annorlunda gestaltade sig läget i Katalonien. Och särskilt i Barcelona, där UGT aldrig fått fast fot och endast räknade ett par tusen medlemmar. Där inträffade efter julhän-

delserna en egenartad vändning. Nödvändigheten att tillhöra en facklig organisation grep även sådana skikt som förut aldrig haft några som helst förbindelser med arbetarrörelsen, ja, ofta voro fientligt inställda till densamma. Men i dessa rörliga dagar, då arbetarpatrullerna sörjde för ordningen, spelade en fackföreningsbok rollen av viktigaste dokument, den tjänade sin ägare så att säga som pass.

Så kom det sig att tiotusenden av småföretagare, affärsfolk, lokala stadspolitiker, restaurang- och barägare, regeringsanställda o. s. v. strömmade in i UGT:s fackföreningar, ty dessa stod dem i någon mån närmare än den stormbeprövade kamporganisationen CNT. Denna tillströmning skedde allt häftigare då PSUC — under vars politiska förmynderskap den katalanska UGT står — började med sina angrepp mot socialiseringsförsöken från arbetarnas sida. På så sätt blev den katalanska UGT en samlingsplats för reaktionära element, vilka voro intresserade av en återgång till det gamla.

Stalinisterna, förorsakarna av denna underliga vändning, berättar nu för sina trogna i utlandet att UGT i Katalonien består av 450,000 medlemmar. Detta är *naturligtvis* en av de vanliga propagandalögnerna, bolla med siffror den saken kan de. Det är sant att UGT växt, men vad de ryska profeterna nogsam glömmer att meddela är att CNT i Katalonien räknar 1 miljon medlemmar. Trots allt — man kan inte bestrida att dagens katalanska UGT är ett svårt hinder för CNT och dess sociala strävanden, ty denna UGT står under Negrinregeringens protektion och har blivit till en fara för de ekonomiska och politiska framgångar som den spanska arbetarklassen tillkämpat sig. Men en sak som de ryska "träddragarna" glömmer — med flit — att omtala för de utländska trogna, det är att katalanska UGT inte alls är en arbetarorganisation, utan ett verktyg för borgerliga-reaktionära element, vilka med alla medel försöker befordra kontrarevolutionen inom landet.

Den politiskt viktigaste beståndsdelen av katalanska UGT, är tvivelsutan GEPCI — Förbundet för katalanska småindustriella och köpmän — vilket förbund förut hörde till arbetarrörelsens bittra fiender, men i dag är det kommunistiska PSUC:s trognaste bundsförvant. Denna korporations centralbyrå befinner sig i de

katalanska textilfabrikanternas hus, Calle Santa Ana n:r 2. Ordföranden för förbundets s. k. "textilarbetar"-sektion, är ingen mindre än herr Gurri, förut ordförande i de katalanska textilfabrikanternas förbund. Vidare finner man där en herr Fargas, förut känd som en av de rikaste och brutalaste av Barcelonas företagare, en man som CNT har haft att utköpa många hårda duster med. Dessutom finner man en hel rad bekanta personligheter ur den gamla företagarevärlden, exempelvis herr Armengol och många andra, vilka nu under stalinisternas protektion bedriver sitt ljusskygga spel inom UGT. Det är dessa figurer som nu i in- och utlandet betecknar CNT som förrädare av "proletariatets intressen" och vars oförsonliga hat riktar sig mot alla som motsätter sig införandet av den gamla ordningen.

I andra delar av landet, exempelvis i Levanten, har stalinisterna blåst nytt liv i de s. k. "sindicatos libres" inom vilka under Primo de Riveras tid samlade sig alla förkomna element för att göra hantlangartjänster åt utsugardömet. Ur dessa leder kom också dessa "pistoleros" vilka med lönnmord och terror härjade bland de organiserade arbetarna, huvudsakligast då mot CNT och FAI. Vidare har stalinisterna i Levanten grundat en speciell lantarbetar-federation, den s. k. Federacion Provincial de Campesinos. Inte så att det i Levanten fattades lantarbetarorganisationer! Nej, där finns UGT:s Federacion Trabajadores de Tierra och CNT:s Federacion Regional de Campesinos. Men kommunisternas egen federation är grundad "till småbrukarnas skydd". I verkligheten är det mest "kulaker" inom denna organisation för "pekueños propietarios".

Efter det att kommunisterna på detta sätt förskaffat sig nödvändiga stödjepunkter i landet, började ett verkligt rövarliv mot arbetarnas och böndernas alla revolutionära vinster. Framför allt en systematisk bojkott mot de av CNT- och UGT-syndikaten ledda industriella företagen och jordbrukskollektiven. För dessa individer var intet medel smutsigt nog för att ej kunna användas i kampen mot dessa män och organisationer, vilka strävade till en ny samhällsordning. Samma individer, vilka i ett enda huj glömde sina gamla grunder och började blåsa lena enhetsfrontstoner, de var de första som med sitt gemena ränkspel åstadkom bräckor i den spanska antifascistiska fronten.

CNT:s UPPBYGGNADSARBETE

Socialister av alla riktningar, uppriktiga liberaler och borgerliga antifascister, vilka haft tillfälle att på ort och ställe se det grandiosa uppbyggnadsverk som de spanska arbetarna utfört, de hade bara ett omdöme om CNT:s skapande förmåga, de uttalade sin uppriktiga beundran för arbetet. Så förklarade den schweiziske socialisten André Oltremares, professor vid Genève universitet, följande. (Vi citerar bara ett avsnitt ur den långa, begeistrade artikeln.)

"Mitt i inbördeskriget har anarkisterna visat sig som första rangens politiska organisationer. De tänkte hos en och var den nödvändiga ansvarskänslan och förstod att hålla offerviljan för det allmännas väl, vaken. — — — Med innerlig glädje och uppriktig beundran talar jag här, som socialdemokrat, om mina erfarenheter från Katalonien. Den antikapitalistiska omställningen gick här för sig utan att man behövde ta sin tillflykt till diktatur. Syndikatens medlemmar är sina egna mästare, de reglerar produktion och distribution i egen förvaltning och med råd och hjälp från erfarna tekniker, till vilka de hyser förtroende. Arbetarnas entusiasm är så stor, att de försmår varje personlig fördel och uteslutande bekymrar sig om allas bästa."

Och beträffande omorganisationen av den katalanska industrin för krigsändamål, förklarade professor Oltremares, att arbetarsyndikaten i organisatoriskt hänseende här: "på 7 veckor hunnit längre än vad Frankrike hann på 14 månader efter världskrigets utbrott."

Liknande rapporter från opartiska och ärliga observatörer kom ofta att cirkulera i världspressen, *med undantag av Ryssland och de fascistiska länderna*. Men, även ryske konsuln

i Barcelona, kunde inte undgå att imponeras av CNT-männens offervilja och arbetsduglighet. Sålunda gav han en hel del erkännanden i en intervju med Manchester Guardians korrespondent, vilken intervju stod att läsa i denna liberala tidning den 22 december 1936:

"Konsuln förnekade naturligtvis det välbekanta faktum, att sovjetregeringen blandar sig i Kataloniens inre politik. Men han gav samtidigt uttryck för den största beundran för de katalanska arbetarna och då särskilt anarkosyndikalisterna. — — — Där-efter erinrade han om hur man 1917 i Petrograd såg sig tvungen att sätta palatsens källare under vatten för att stoppa drycken-skapen. Däremot här, där arbetarna övertagit t. o. m. vinfabri-erna och där var sina egna herrar, så förekom inga drykes-orgier — tvärtom, varorna förblev fullkomligt orörda.

'Den anarkistiska rörelsen', förklarade konsuln, 'är tydligen rotad i de katalanska arbetarmassorna, men deras bästa repre-sentanter besitter en förvånansvärd förmåga att fatta det nu-varande lägets nödvändigheter. Den typiske CNT-arbetaren är huvudsakligast intresserad av att leva under anständiga betingel-ser och kommer därför att på liv och död bekämpa fascismen.'

Konsuln tvivlade inte på att de katalanska arbetarna besitter förmågan att reda upp den i oordning och ofullkomlighet varande industrin, ty deras självständiga verksamhet i företagen hittills har lämnat bevis för att de är i stånd att själva förvalta industrin."

Sedan dess har emellertid många månader gått. Så där i början måste man ju arbeta och operera en smula försiktigt för att inte de spanska arbetarna och bönderna skulle ana oråd. Ty dessa förstår visserligen att slåss och bygga upp, men i lögnens och den förslagna diplomatiens konst har de ingen erfarenhet. För dem var ett ord ett ord och förtroendet människorna emellan var inte, som i Sovjetryssland, kastat för hundarna.

Att konsul Ovsejenkos bedyranden inte var allvarligt menade, det har händelsernas gång utvisat. Dessa bedyranden var bara avsedda att kasta sand i ögonen på den spanska arbetarklassen. Om man kan förebrå de ledande elementen inom CNT—FAI något, så är det detta, att de visade dessa falska "bröder" större förtroende än vad de förtjänade, samt att de under de yttre

omständigheternas förtvivlade tryck lät förleda sig till efter-gifter, vilka senare blev — och *måste* bli — ödesdigra för dem. Burna av en nobel och ädel uppfattning och ett hederligt sinne, har kamraterna i CNT—FAI inte fattat den hemlige fiendens underjordiska mullvadsarbete, och nu hotar denna fiende att bli farligare än den öppna fascismen. Det faktum att den ryska pressen — av lättförklarliga skäl — inte skrivit ett ord om det uppbyggnadsarbete som konsuln så "beundrade", talar mer än flera volymer.

I Spanien riktade sig emellertid stalinisternas anslag inte en-dast mot socialiseringsförsöken, utan mot alla fördelar och vinster som kommit arbetarna till godo genom julihändelserna. Det var stalinisterna som med all iver gick in för att få arbetar-patrullerna upplösta och ersatta av de gamla polisorganen; det var stalinisterna som spelade ut sig såsom medelklassens för-svarare för att få dessa *emot* arbetarklassen. Det var stalinis-terna som förmådde regeringen till att göra press-censuren till ett deras instrument. Och det var samma släkte som provocerade kriserna inom regeringen, mitt under de svåraste striderna mot Franco och hans utländska hjälpare. Det var detta kontrarevolu-tionära "kommunist"-parti som sökte med all kraft få all makt koncentrerad på Valenciaregeringen, för att på detta sätt senare möjliggöra den av Churchill anbefallda "neutrala diktaturen", till "lugnande av landet".

Den kommunistiska världspressen och dess allierade borgerliga blad — s. k. neutrala! — sökte medelst en infam lögnpropaganda dölja det verkliga sakförhållandet. De påstod att de spanska stalinisternas hållning avsåg att hindra att medelklassen och små-bönderna drevs i armarna på Franco, vilket var fara värt genom CNT:s "löjligen socialiseringsförsök".

Men även i detta avseende ligger saken annorlunda till. CNT betraktade redan från början småborgarna och småbönderna som naturliga bundsförvanter i kampen mot fascismen. I pressen har CNT allttjämt påvisat att de i övergångsperioden erkänner varje hushållningsform, bara den inte baseras på den ena människans utsugning av den andra. CNT har därför aldrig lagt hinder i vägen för familjeföretag på land eller i stad och inte heller för småindustrin. Vad beträffar jordbruket, så har CNT lämnat

fritt val och mera till. Många av de småbönder som föredrog självhushållning framför kollektivbruk, har inte bara fått behålla sin — förut arranderade — jordbit, de har fått den förstörad!

En lång tid rådde ett vänskapligt förhållande mellan de antifascistiska småborgarna och CNT. Detta ändrade emellertid på sig, då stalinisternas splittringsarbete började och dessa spelade ut småborgarna mot arbetarklassen. Då först blev det möjligt för "Treball", den katalanska kommunisttidningen, att med stolt-het förkunna, hurusom "hela småborgardömet är organiserat i katalanska UGT." Det skriver samma typer, vilka kort förut skylt sina motståndare från vänster och höger, föraktligt, för "småborgare". Med bitter ironi, men träffande, karakteriserar dagstidningen "CNT" i Madrid, detta kommunisternas jesuitiska dubbelspel:

"Det kommunistiska partiet vill söka lura i oss att man befordrar revolutionen genom att gynna småhandlarna, befästa privatäganderätten, gå in för de småindustriellas intressen, fösa ut arbetarorganisationerna ur regeringen, sabotera bykollektiven, visa sig underdånig utlandskapitalets önskningsar — och framför allt — i det man förnekar att läget i Spanien inte är gynnsamt för en social revolution. Detta allt gör samma kommunistiska parti, vilket för några år sedan, då det började breda ut sina idéer i vårt land, hade den sociala revolutionen som första punkt på dagordningen. — — —

Med andra ord: för kommunisterna göres revolutionen med hjälp av kontrarevolutionen och kontrarevolutionen med hjälp av revolutionen. Och om någon påstår att detta är rena snurren, så vare han erinrad om att detta är den oförfälskade marxism-leninismens nyaste teori."

MOSKVAS LÖGNFÄLT TAG MOT CNT

Den bekante amerikanske arbetarpolitikern, ledaren för amerikanska socialistiska partiet, Norman Thomas, berättade i "The Nation" en del intryck från sin spanienresa. Bl. a. talade han om att i Spanien valsar en vits om och den lyder så här:

"Om någon är så konservativ att han inte kan gå med i vänsterrepublikanska partierna, då går han in i kommunistiska partiet". Detta är inte bara en vits, utan ett uttryck för fakta, det finns inget av vitsens överdrift. Över kommunistiska partiets roll i Spanien finns det bara en mening hos människor av de mest skilda politiska schatteringar. Så förklarade exempelvis den liberala "Manchester Guardian":

"Kommunisterna bildar den högra flygeln som understöder regeringen. De är i viss mån konservativa, vars uttalade mål är att återställa den republikanska demokratin...

Anarkisterna, vilka har majoriteten av de katalanska arbetarna bakom sig, är den enda riktningen som ställer revolutionen först. Av alla politiska rörelser i Spanien är de de enda som *förblivit* revolutionära, ja, så också POUM, vilket parti dock är mycket svagt."

T. o. m. ett så konservativt blad som "New York Times" måste fastställa:

"Den måttligaste riktningen i Spanien är nog i dag kommunisterna, vilka, i jämförelse med anarkisterna, är t. o. m. konservativa." Och dr Trabal, en av de mera kända ledarna för de katalanska autonomistiska republikanerna, vilken för en tid sedan anslöt sig till det kommunistiska PSUC, förklarade med cynisk öppenhjärtighet:

"Ja, jag är nu hos socialisterna. Men kom inte och säg mig

att jag bytt åsikt! Jag står där jag alltid har stått. Om någon bytt åsikt, så är det kommunisterna. Med deras hjälp kan jag gå in för mina ideal."

Under det att de spanska stalinisterna förband sig med den spanska bourgeoisien mot arbetarnas massrörelse, så började i den ryska pressen en häftig hets mot CNT och de s. k. "trotskisterna" i Spanien. Denna hetskampanj står i gemen bakslughet och lögnaktig feghet över allt vad mänsklig fantasi kunnat fabla ihop. Och det är betecknande att ungefär samtidigt som ryske konsuln i Barcelona i sin intervju talade om att: "Ryssland endast har sympati för den katalanska arbetarrörelsen och visst inte har för avsikt att störa deras befrielseverk eller söka ge detsamma en riktning som inte motsvarade deras nationella anlag och mentalitet", just då visste "Pravda" att rapportera:

"Vad Katalonien beträffar så har rensningen av trotskistiska och anarkosyndikalistiska element redan börjat och föres där med samma energi som i USSR."

Dessa samvetslösa angrepp förstärktes alltefter som de spanska stalinisterna, med hjälp av de ryska officiella representanterna, började vinna lite mer mark. Så kunde Pravdas spanienkorrespondent skicka följande utsökta svinaktighet till sin tidning:

"Anarkisternas centralorgan 'Solidaridad Obrera' riktar skymf-liga angrepp mot sovjetpressen. Det är betecknande att skribenterna särskilt vänder sig mot de korrespondenser i sovjetpressen, vilka behandlar den trotskistiska organisationen POUM:s verksamhet och därvidlag påstår att våra artiklar i detta ämne 'är en skadlig taktik, vilken endast är ägnad att utså tvist inom den spanska antifascistiska fronten'.

Detta smutsiga försvarande av de trotskistiska förrädarna utgår från de dunkla element vilka smugit sig in i den anarkosyndikalistiska rörelsen. Det är de förutvarande medarbetarna åt Primo de Rivera, den fascistiska falangen och trotskisterna. Det är ingen hemlighet att dessa pesthärdar gror bäst i Solidaridad Obrera och där får göra sig bredare än annorstädes. Ty den egentlige redaktören för detta blad är Canovas Cervantes, f. d. redaktör för den fascistiska tidningen 'Tierra'.

Dessa Francos agenter har i dag förskansat sig inom den anarkosyndikalistiska rörelsen, för att förstöra den spanska folkfronten,

men deras spel skall inte lyckas. De anarkosyndikalistiska massorna förstår nu en järndisciplins nödvändighet och en stark folkfrontsregering. Detta är orsaken till att dessa det spanska folkets fiender nästlat sig in i de anarkistiska leden och med fördubblad ilska bekämpar folkfronten.

Det är ingen tillfällighet att just då italienarna rustar sig till angrepp vid Guadalajarafronten, de baksluga trotskisterna förbereder ett väpnat uppror mot valenciaregeringen. Också bör anföras att anarkistbladet 'Nosotros' går in för de häktades sak, vilka deltagit i en resning och bland vilka det finns öppna fascister. Och dessa fordringar är alltid åtföljda av hot mot regeringen.

Den antisovjetska hetsen i Solidaridad Obrera är ett bevis för att bakom anarkisternas huvudorgan står trotskister och den tyska Gestapos agenter."

Med sådana låga angrepp, vari varje ord är en medveten och med cynisk beräkning uppfunnen lögn, vågar dessa ärelösa lögnare att skymfa och beljuga en rörelse, vilken genom sitt heroiska motstånd räddat landet från de fascistiska sammansvurnas anslag; en rörelse, vars medlemmar med exempellös tapperhet kämpar vid fronterna; en rörelse, som frambragt en Durruti, en man som för alltid kommer att leva i den spanska historien. Man kommer i Spanien inte att glömma att det var just CNT—FAI—milisen under ledning av män som Durruti, Mera, Palacios, Maroto, Benito y Villanueva m. fl. anarkistiska kamrater, som bjöd den första och svåraste fäktningen mot förrädarna. Och deras initiativkraft, kampduglighet och oförskräckta mod har inte avtagit.

Ingen annan rörelse har i detta fruktansvärda krig mot fascis-men, bringat sådana offer som just CNT—FAI. Ingen har i denna förtvivlade kamp förlorat så många av sina bästa, som just CNT—FAI. Det vet alla i Spanien. CNT—FAI:s bittraste motståndare kan inte komma ifrån detta. De femhundrausen som i Barcelona följde Durruti till sista vilan, är ett bevis på detta.

KAMPEN MOT POUM

Att de ryska makthavarnas hat i dag med särskild förbittring kom att rikta sig mot POUM, är lätt att förstå. Stalin — vilken sedan lång tid sysslat med att "avskaffa" sina forna kamrater och ordnar upprepade "30 juni" på sitt vis — kunde ju inte gärna vara nöjd med att det också i utlandet finns människor som vägrar tro att 9 tiondelar av de gamla ryska ledarna står i Hitlers och Japans tjänst.

Så gott som alla av POUM:s ledare är komna från kommunisterna. Deras föregående verksamhet hade det med sig att de var bättre informerade om vad som försiggick i Ryssland och de ryggade inte för att offentligt meddela vad de visste. Av denna orsak var POUM sedan länge en nagel i ögat på kommunisterna. Detta så mycket mer, som kommunisterna inte kunde uppvisa mer än knappa 300 medlemmar i Barcelona, ända tills de lyckades kapa socialistiska partiet och så föda missfostret PSUC till världen.

Mellan CNT- och POUM-folket var aldrig något inre, organisatoriskt samarbete rådande. Detta är nödvändigt att betona, enär kommunistpressen överallt ljuger sina läsare fulla med historier om att POUM övar starkt inflytande på CNT:s hållning i Katalonien. Det kan aldrig bli tal om sådant, då de båda riktningarnas grundsatser, metoder och organisatoriska strävanden är diametralt motsatta. POUM var alltid ett litet parti, omfattande några tusen medlemmar. Dess tendens bolsjevistisk, dess anhängare trodde att endast ett *politiskt parti* kunde vara kallat att övertaga ledningen av revolutionen. POUM för- enade i sina leder de mest skiftande och olika splittringsriktningar inom den spanska marxismen, alltifrån Caballeroanhängarna

i Katalonien till trotskisterna. Trots detta vore det felaktigt att betitla partiet "trotskistiskt", ty Trotsky själv har upprepade gånger skarpt uttalat sig emot POUM:s taktik. Gent emot CNT hade POUM redan från början intagit en fientlig hållning, vilket mer än tydligt framgår av skrifter och de offentliga manifestationerna. Och detta är naturligt. CNT har alltid varit emot att arbetarrörelsen skulle stå under ett politiskt partis förmynderskap. CNT:s socialism är konstruktiv och stöder sig på arbetarnas fackliga organisationer. Och detta var ingen vid skrivbord uppfunnen teori, utan en uppfattning som baserades på årtiondens bittra och hårda strider.

Efter den första stora politiska processen i Moskva mot de föregivna "trotskisterna", fördubblade sig de spanska stalinisternas kamp mot POUM. Hela världen har hört och läst om hur POUM:s lokaler stormats av bolsjeviker, deras press förbjudits och konfiskerats m. m.

I Barcelona, där POUM var starkast, reagerade dess representanter med skärpa mot dessa godtyckliga anslag från sina stalinistiska motståndare. Den 27 november 1936 publicerade POUM:s Barcelona-organ "La Batalla", en artikel om den ryska diplomatins i Spanien baktrappe-politik. Bl. a. heter det i artikeln: "Det är odrägligt att man — under förevändning att ge oss en viss hjälp, vill påtvinga oss som motprestation bestämda politiska former och proponerar på att bestämma den spanska politiken."

Denna artikel släppte lös en syndaflod av de skändligaste utbrott i den stalinistiska pressen. T. o. m. ryska konsuln i Barcelona tog personligen del i dessa angrepp. Men bevis för vad som lastades POUM, det kunde inte åstadkommas. Nå, detta förde med sig en kris i Generalidad, provocerat av stalinisterna. Mest kanske för att få bort POUM:s ledare Andrés Nin från justitieministerposten. Och i december 1936, lyckades detta med hjälp av ryska regeringsrepresentantens direkta påtryckningar, då han gjorde sin regerings hjälp till Spanien avhängig av detta. CNT protesterade på det skarpaste mot detta tilltag, ty syndikalisterna ville på allt sätt undvika att den antifascistiska fronten splittrades.

Efter de blodiga majhändelserna i Barcelona kom äntligen

för stalinisterna den efterlängtdade timman då de kunde få fritt lopp för sina hämndlustar mot POUM. På den borgerlig-kommunistiska Valenciaregeringens order upplöstes POUM och dess mera framstående ledare och militanter häktades. Den ruskiga hetsen i stalinpressen tyder på att man tänker iscensätta en "spionageprocess à la sovjet" på spansk botten.

Även om vi alltid varit emot POUM:s idéer och strävanden, kan varken vi eller någon annan förneka att dess anhängare, i kriget mot Franco skött sig som män. De har slagits tappert. De slogs den 19 juli på Barcelonas gator, sida vid sida med CNT—FAI-folket. Ett stort antal av deras bästa medlemmar har offrat livet i kampen mot fascismen. Maurin, en av POUM:s grundare, sköts av fascisterna. José Oliver föll i Galicia, Germinal Vidal och Pedro Villaroza stupade på aragonska fronten. Man offrar inte livet i kampen mot fascismen om man står i Hitlers eller Mussolinis tjänst. Regeringens förehavanden mot POUM och dess militanter och framförallt stalinisternas genomskinliga manöver, har i Spanien och utlandet utlöst talrika protester från olika riktningar. CNT:s nationalkommitté har i öppet brev vänt sig till Azaña, och justitieministern och i klara och manliga ordalag krävt rättvisa i fallet POUM. T. o. m. under de nuvarande förhållandena är det svårt att antaga att Spanien skall bli skådeplatsen för en av dessa infama justitiekomedier som de senaste åren stått på den politiska dagordningen i Ryssland.

Men de spanska stalinisterna och deras ryska herrar nöjde sig inte bara med att så tvedräkt inom den antifascistiska fronten och genom öppen och hemlig bojkott falla revolutionen i ryggen. De tillgrepp alltmer det hemliga terrorssystemets metoder, för att röja obehagliga motståndare ur vägen och skrämma upp befolkningen. Det finns inga som helst tvivel om att det i olika delar av Spanien i dag existerar sådana terrorgrupper, arbetande efter ryska tjeckametoder.

I april 1937 lyckades CNT upptäcka en sådan tjeckacell i Murcia och få deras mera aktiva medlemmar fast. Sedan månaderna var befolkningen alarmerad genom det plötsliga försvinnandet av innevånare, de flesta då tillhörande CNT och FAI. Då den lokala polisen inte gjorde något åt saken, ingrep CNT själv och det fastställdes att samtliga häktade var medlemmar i kommunistiska partiet. I den frihetliga pressen fordrade man att partiet och dess press skulle desautorisera dessa medlemmar, men så blev icke fallet.

I Kastilien och huvudsakligen i Madrid med omgivning, där CNT förut bara haft en stark minoritet av arbetarna bakom sig, inträdde efter 19 juli en ändring. Hela UGT-grupper gick över till CNT. En sådan utveckling tyckte inte stalinisterna om, ty detta befordrade den av CNT krävda alliansen CNT—UGT i högsta grad. Därför är det lätt begripligt att just här, där stalinisterna är som starkast — sedan de lyckats kasta ut de flesta Largo Caballeroanhängarna ur UGT:s ledning, inget meddel lämnades oförsökt för att hindra CNT:s frammarsch i Kastilien. Härvidlag utnyttjade den stalinistiske representanten i Madrids försvarskommitté sin ställning som polischef till att

sätta igång en förföljelsekampanj mot CNT:s militanter. Det gick så långt att denne Cazorla häktade division Meras stabchef, Verlardini, med motiv att denne var — fascist! Naturligtvis blev han genast frigiven, ty t. o. m. general Miaja betecknade tilltaget som otillåtligt (improcedente). Men med så mycket större eftertryck arbetade tjekan. *Från februari till april 1937 föll över 80 medlemmar av CNT offer för dessa kommunistiska lönnmördare.*

I byn Villanueva i provinsen Toledo överfölls CNT:s lantarbetsyndikat av kommunistiska tjekister. Därvid mördades 16 arbetare. Överfallet skedde på den kommunistiske borgmästarens order. Liknande saker skedde i byn Villamayor, likaså på en stalinistisk borgmästares order. CNT:s press krävde undersökning av det inträffade. Men stalinisterna gjorde allt för att hindra detta. Komunisternas huvudorgan, "Mundo Obrero", försvarade mördarna till det yttersta och förklarade bl. a. att borgmästaren i Villanueva var en ärlig antifascist. Men under trycket av allmänna opinionen kom dock mördarna inför folktribunalet. Under processens gång blottades ohyggliga detaljer, bl. a. mord på en kvinna och hennes dotter. De båda förövarna — medlemmar i stalinistpartiet — dömdes av tribunalet till döden. Därför är det begripligt varför stalinisterna i dag så starkt går in för folkdomstolarnas avskaffande.

Vi erinrar i detta sammanhang om hur f. d. kommunisten Gonzales Moreno, sekreterare för CNT:s lokalfederation i Mascaraque, mördades av stalinister ur Brigada Lister. Mordet skedde i Mora de Toledo, dit Morena förts av tjekisterna.

Till detta skrev Solidaridad Obrera:

"Med detta nya offer är det 60 människor som mördats i Mora de Toledo. Män och kvinnor som inget annat 'förbrutit' än att de tillhört CNT och fördömt de kommunistiska våldsdåden. Sådana förbrytelser kan inte förklaras ur olika politiska uppfattningar, inte heller av maktbegär. Det måste helt enkelt vara av fascisterna utsända provokatörer. Vi fordra de skyldigas bestraffande. Och vi bringa dessa saker till allmänhetens kännedom, för att det spanska folket skall se var de verkliga provokatörerna finns."

Detta är ett utdrag ur en lång, lång lista på sådana gemena

förbrytelser. Förorsakarna av dessa brott, avsedda att tjäna Stalins planer, sätter in all sin kraft på att få CNT att göra motstånd med vapen i hand. Detta skulle ge dödsstöten åt revolutionen och rörelsen, därför önskar stalinisterna inget hellre än att kunna provocera CNT. Majhändelserna i Barcelona visar detta på ett oförtydligt sätt. CNT har satt in all sin kraft och offrat sina bästa män i kriget mot de främmande inkräktarna och gör allt för att kriget skall bli segerrikt. CNT:s ledande män vet alltför väl att på utgången av kriget beror både den egna rörelsens och Spaniens öde. Detta oerhörda ansvar har många gånger tvingat dem till saker och ting, vars faror inte kan bortresoneras. I sin ärliga strävan att sammansvetsa alla krafter i kampen mot fascismen, kunde de inte besluta att möta fienden inom egna lägret med samma energi och effekt som de gjort mot den öppna fascismen. Och de vet också att ett öppet krig inom de antifascistiska leden bara skulle gynna Franco och hans förbundna.

Allt detta har bragt CNT i ett läge som kanske kunnat undvikas om man från början rätt uppskattat faran. Detta kan emellertid svårt bedömas utifrån. Dessutom får man inte glömma att då människor nästan varje ögonblick ställas inför avgöranden av oerhörd räckvidd, så kan även den bästa begå fel, i synnerhet som rörelsen är hotad av de största faror från alla håll.

DIKTATURENS ÄNDAMÅL

Vi har redan talat om den ryska hållningen i Spanienfrågan. Men det finns ännu en orsak varför de ryska våldsverkarna och deras tross i utlandet så djupt hatar denna de spanska arbetarnas och böndernas revolution. Och det är just den frihetliga anda som bär densamma! Denna anda är bara en logisk följd av de många årens strider, vars basis alltid varit frihet och likarättssträvandena. Därför måste detta vulkanutbrott även få denna frihetliga karaktär. Hela CNT—FAI:s historia, en de hårda och täta stridernas historia, är en enda kamp mot *alla* diktatursträvanden.

Detta är den frihetliga socialismens i Spanien stora moraliska förtjänst, detta att den bäres av frihetens anda. Sedan 1:sta internationalens dagar, ja, före den, har de spanska arbetarna fostrats i denna anda, att skatta friheten över allt annat och anhängarnas andliga självständighet som viktigaste beståndsdel i deras existens. Den spanska frihetliga arbetarrörelsen har aldrig förlorat sig i den ekonomiska dialektikens labyrinter så att deras andliga slagkraft försvagats, i likhet med vad som skett med den övriga europeiska arbetarrörelsen av olika socialistiska skolor. För de spanska arbetarna är socialismen inte en sak som via statsformer och partibyråkrati dikteras fram, uppifrån och ner. Nej, för dem är socialismen ett organiskt växande och vardande ur massornas egna sociala verksamhet. I deras ekonomiska organisationer har denna verksamhet sin basis, sammanfattande alla skapande krafter, dock utan att sätta konstlade hinder för den enskildes initiativkraft.

Det var ur denna anda som motståndet mot upproret 19 juli föddes, vilken med oemotståndlig makt överfördes på hela den

arbetande befolkningen. Och det var denna anda som ledde och drev arbetarna och bönderna i deras försök att bygga upp landets sociala liv på nya grundvalar. Det var denna anda som gav dessa karakteristiska uttryck åt deras skapande verksamhet, vars make man hittills inte skådat i något annat land.

CNT missbrukade emellertid inte sin styrka för att undertrycka och påtvinga andra sociala riktningar sin vilja. De gjorde i stället allt för att sammansvetsa de antifascistiska elementen i kampen mot den gemensamma fienden och för nyskapandet av det samhälleliga livet. CNT förblev sina frihetliga grundsatser trogen, nu som alltid.

I två årtionden har bolsjevismens anhängare predikat diktaturens nödvändighet för att skydda revolutionen mot kontrarevolutionens anslag och stämplingar samt bana väg för socialismen. Med denna propaganda har de inte befordrat socialismens sak, utan i stället jämnat vägen för fascismen i Italien, Tyskland och Österrike, i det att de lät miljoner människor glömma att tyranniets extremaste form, diktaturen, *aldrig* kan föra till social befrielse. Och det är just vad de ryska makthavarna och deras anhängare allra mest frukta, att den frihetliga socialismens framgång i Spanien skulle komma deras blinda medlöpare att se att den mångprisade "diktaturens nödvändighet" endast är en stor lögn, vilken i Ryssland ledde till Stalins despotism. Och vilken i dag i Spanien skall tjäna att kontrarevolutionen segrar över arbetarnas och böndernas frihetsrörelse.

KONTRAREVOLUTIONENS FRAMSTEG

Att förhållandena i Spanien inte kunde återgå till det gamla, efter ett segerrikt krig mot fascismen, det stod genast klart för alla som kunde, eller rättare, ville se. Det var bara kommunisterna som inte kunde inse detta, inte *fick* inse det, ty de arbetade ju i Rysslands tjänst och Ryssland skötte affärerna för sina imperialistiska förbundna. Spanien hade trätt in i den sociala revolutionen. Ingen kunde antaga att de revolutionära arbetarna och bönderna efter ett segerrikt slut på kriget skulle nöja sig med att åter slava under det gamla oket. Man måste klart fatta att de inte utan vidare vilja prisge erövringarna, vilka kostat dem så mycket att ernå. Men å andra sidan kunde väl heller ingen inbilla sig att inte bourgeoisien efter kriget skulle komma att söka rädda vad som räddas kunde av sina gamla privilegier. Ingen vågade hoppas på ett helt friktionsfritt förlopp i detta hänseende. Ju längre den sociala omvandlingen gick under krigets gång, desto svårare måste det efter kriget bli att för bourgeoisien rädda sina privilegier eller t. o. m. söka återställa de gamla förhållandena. Detta insåg de utländska intressenterna och sökte med all makt hindra en sådan sakernas utveckling. Och de kunde inte finna bättre drängar för detta syfte än den ryska regeringen och dess organ, Spaniens kommunistparti. Ty det är just detta parti som överallt lagt det största hindret i vägen för syndikatens konstruktiva arbete. De söker att förstöra det betydelsefulla verk, som för landets sociala utveckling har så stor och avgörande betydelse.

Vi har redan nämnt om hur de spelat ut småborgardömet mot den social-revolutionära rörelsens starkaste bärare: CNT—FAI. Och man skulle kunna skriva volymer om dessa stalinisters smut-

siga taktik. Hur de provocerat, saboterat och underminerat. Allt detta för att få till stånd en återgång till det gamla, kapitalistiska systemet. Ja, i januari 1937 organiserade de t. o. m. ett uppror mot CNT i byn Fatarell, en "resning" i och för sig utan betydelse, men händelsen visade vad andas barn man hade att göra med.

Nu göres kanske från något håll den invändningen att vi här stöder oss bara på CNT:s och dess press' meddelanden och därför är vi inte objektiva. Men den av CNT — och här av oss — förfäktade meningen, finner man också i andra organ. Så skrev bl. a. "Adelante", socialistiska partiets Valenciaorgan:

"Vid det fascistiska upprorets utbrott, var alla klara över att endast en social revolution kunde rädda landet från den hotande 'nationella' revolutionen. Kommunistiska partiet var emellertid mäktigt och energiskt emot denna uppfattning. Tydligt hade det glömt sin gamla teori om 'arbetar- och bonderepublik' och 'proletariatets diktatur'. Ur de ständigt upprepade slagorden för den 'demokratisk-parlamentariska republiken' framgår det tydligt att det förlorat allt verklighetssinne. När den spanska bourgeoisens katolska och konservativa skikt såg sitt system falla ihop och utan utvägar till räddning, så viskade kommunisterna ett nytt hopp i örat på dem. De försäkrades att den katolska propagandan inte skulle hindras i den borgerliga republik som kommunisterna gick in för, samt att dessa var beredda att försvara bourgeoisens klassintressen." (Adelante 1.5.37.)

Att här inte sades för mycket, framgår redan därav att den beryktade "La Passionaria" i Madrid förordade ett förbund mellan den kommunistiska och den katolska ungdomen.

Tidningen "Adelante" skickade också för en tid sedan ett frågeformulär till alla sekreterare i lantarbetarsyndikaten (UGT:s) i olika delar av landet. Bl. a. var det följande två frågor: 1) Vem bekämpar jordbrukskollektiven? 2) Är kommunistpartiets arbete på landsbygden befordrande för fackorganisationerna eller skadar det dessa? Resultatet av rundfrågan blev detta:

"Svaren på dessa frågor var förbluffande enstämmiga. Överallt samma historia. Jordbrukskollektiven blir i dag på det häftigaste bekämpade. Kommunisterna organiserar de välställda bönderna, vilka snokar efter billig arbetskraft och därför är fient-

ligt inställda mot jordbrukskollektiven. Dessa bönder är fascistiska element, ty före revolutionen röstade de och sympatiserade med monarkister och fascister. Nu strömmar de in i kommunistpartiets leder. Om kommunisternas verksamhet på landsbygden rådde bara en mening och den klädde organisationens Valenciarepresentant i följande ord:

'Den är en olycka i ordets vidsträckta bemärkelse'."

Det råder inget som helst tvivel om att denna kommunisternas underjordiska verksamhet gynnades av de vänsterrepublikanska och kommunistiska ministrarna i centralregeringen. Detta visade sig inte bara i det planmässiga sabotaget av syndikatens verksamhet i stad och på land, utan också i det brottsliga sabotaget av den aragonska fronten från centralregeringens sida. På denna front stod i huvudsak CNT-formationer. Därför sökte man under alla omständigheter att förhindra dessa formationers förseende med grövre vapen. Månadstals blev denna front utan flyg, tanks och tungt artilleri. Frontens försvarare hade nära nog uteslutande handvapen till sitt förfogande och även i detta felades mycket. En offensiv på denna front hade dock varit av största strategiska betydelse. En offensiv där kunde inte bara förhindrat Bilbaos fall, utan också blivit till stor lättnad för Madrids hjältemodiga försvarare. En av CNT:s militära ledare på Aragon-fronten talade t. o. m. om förräderi:

"Skicka oss gevär, tanks, flygmaskiner etc. och Aragon i dess helhet skall bli vårt. Mindre förräderi och mer förståelse för det verkliga läget. Mindre politik men mera handling och Huesca, Terruell och Zaragoza skall falla i våra händer! Vi kan inte tåla att vi ännu längre skall vara dömda till överksamhet. Och ännu mindre kan vi tåla att vissa politiska kretsar med feiga och lömska angrepp söker skylla vår överksamhet på annat då de i alla fall så väl har reda på verkliga orsaken!"

Och så berättade kommunistpressen för de utländska läsarna att anarkisterna inte *vill* kämpa. Samtidigt som samma kommunister var själen i bojkotten av den aragonska fronten!

FÖRSPEL TILL MAJHÄNDELSENA

Då det före Bilbaos fall såg ut som om Franco vore villig att gå med på den fransk-engelska diplomatins medlingsförslag, gällde det framför allt att göra Valenciaregeringen villig att gå med på dessa planer. Diplomatin hade hittills med alla politiska påtryckningsmöjligheter strävat dithän och utan tvivel funnit villiga öron i vissa kretsar inom den gamla regeringen. Men Largo Caballero hade lärt sig så pass, att ett ingående på Englands och Frankrikes planer vore ett förräderi mot spanska folket och han ville inte böja sig. Därför vägrade han att ge efter för trycket utifrån och beskyllde sina republikanska och kommunistiska motståndare i regeringen för "att ha visat sig villiga att i allt för hög grad tillmötesgå locktonerna från vissa högre kretsar på andra sidan Pyrenéerna".

Det var nog för att bringa regeringen Caballero på fall. Återigen var det kommunisterna som provocerade fram krisen. Och hjälpte regeringen Negrin i sadeln, vars sammansättning av borgerliga republikaner, katoliker, högersocialister och kommunister, var mera ägnad att tillmötesgå de utländska imperialisternas önskningsar.

Och återigen var det ryska sändebudet som gjorde sin regerings vidare hjälp avhängig Caballeroregeringens störtande.

Att den nya regeringen tjänar kontrarevolutionens sak visade sig genast. Dess första handling var att utesluta de båda stora fackliga organisationerna ur representationen. Och den senaste tidens händelser visar med fruktansvärd tydlighet hur rätt "Solidaridad Obrera" hade då den hälsade Negrin-regeringens bildande med följande rubrik: "Negrin har bildat en kontrarevolutionär regering!" I sitt första manifest sade också denna regering att

"krigets nödvändigheter gör att regeringen har uteslutande partipolitisk karaktär."

Naturligtvis! Endast sämsta sortens partipolitiker kan förfalla till att förråda det spanska folkets intressen till förmån för främmande kapitalisters maktanspråk och stjäla revolutionens frukter från de arbetande massorna. Kommunisterna har villigt lånat sig till dessa reaktionära anslag och ställt upp fasaden bakom vilken det gamlas mörka makter väntar på sitt ögonblick.

Till detta anmärkte "La Correspondencia" — UGT:s Valencia-organ — med bitter sarkasm:

"Det ser faktiskt ut som CNT och UGT spelade en oviktig roll i vårt lands angelägenheter. Deras medlemmar har rätt att betala bidragen och som tappra karlar dö vid fronterna. Men i alla andra saker skall de lämna politikerna fria händer och hemställa till dem att de måtte leda dem vart de vilja!"

Men ännu innan regeringskrisen var över i Valencia, samlade man sig till ett kraftigt slag mot CNT—UGT:s revolutionära massor. Allt för att tillmötesgå de utländska makternas krav och för dessa bevisa att man hade viljan till att för alltid göra slut på syndikatens socialiseringsarbete. Och som alltid, så var även nu stalinisterna det handlande organet för de borgerliga yrkespolitikernas planer, vilka överensstämmer med de utländska imperialisternas.

Att det beträffande majhändelserna i Katalonien inte rörde sig om ett "anarkistiskt-trotskyistiskt" uppror, som utlandspressen påstod, stod klart för var och en som hade en aldrig så liten inblick i läget. Det absurda påståendet att CNT—FAI i förbindelse med POUM ville rycka åt sig hela regeringsmakten i Katalonien det är så "tillverkat", att den som inte är både döv och blind måste begripa lögnen i detta. Hade CNT velat rycka åt sig makten, då kunde den gjort det långt innan. Att den inte gjorde det, beror inte på att styrka fattades, utan därpå att den principiellt är emot varje diktatur, från vilken sida den än kommer.

I CNT:s militära formationer kämpade i mars 1937 över 120,000 av dess medlemmar i egna formationer ute vid fronterna. Ett uppror i landet bakom fronten skulle vara ett förräderi mot dessa män, vilka varje ögonblick ställde sitt liv på spel för att hindra fascisternas frammarsch. Därtill var CNT representerad i Ge-

neralid och man gör ju inte gärna uppror mot en regering där man själv är med! CNT:s hela arbete efter den 19 juli koncentrerade sig på att vinna kriget och revolutionen. CNT var och är inom den antifascistiska fronten den starkaste och offervilligaste faktorn, icke påverkad av några som helst partipolitiska intressen och endast med arbetarmassornas sociala frigörelse för ögonen.

Nej, händelserna i Katalonien var inte ett resultat av en "anarkistisk-trotskyistisk sammansvärjning" mot regeringen, utan följden av en lång rad provokationer och en länge förberedd komplot mot den spanska arbetarklassen. I denna komplot spelade stalinisterna och deras bundsförvanter, de katalanska nationalisterna, den viktigaste rollen. Den viktigaste, men inte den enda, ty här deltog alla reaktionära krafter, alltifrån de kompromissberedda politikerna i Valencia och Barcelona till den imperialistiska utlandsdiplomatiens högsta kretsar. Planerna var smidda sedan månader tillbaka, vilket bevisas av en hel rad saker och obestridda fakta.

Den 5 mars kom till arsenalen i Barcelona en grupp män och fordrade 10 tanks. De företedde en av Vallejo, direktören för katalanska krigsindustrin och känd CNT-medlem, utskrivna rekvisition. Arsenalsförvaltaren levererade vagnarna. Emellertid föreföll honom det hela mystiskt, betänksamt ringde han upp Vallejo och då framgick det att Vallejo aldrig skrivit ut ordern, att underskriften var förfalskad. Man fann snart nog, att tanksen befann sig i stalinisternas militära högkvarter i Vorosjilovkasernen. Först blånekade vederbörande helt och hållet och fräckt. Men när så katalanske premiärministern Taradellas hotade att sätta igång en kraftig undersökning, måste tjuveriet erkännas och tanksen återlämnas.

Nu stäl man inga pansarvagnar eller tanks om man inte har för avsikt att bruka dem. Och i detta fall mot vem? Mot vilka andra än CNT—FAI-massorna just i detta fall. En människa med sina fem sinnen i behåll måste begripa att ett sådant bovstreck utför man endast om man har något bestämt i kikaren.

Men detta är inte allt. "Pravda" visste redan den 22 mars att berätta hur POUM nu förberedde ett uppror mot regeringen i Valencia. Detta var en med beräkning uppfunnen lögn, och där-

till en mycket dum lögn, ty POUM var en liten organisation och att påstå att denna kunde planera ett uppror mot regeringen, det är helt enkelt ett attentat mot sunt förnuft. Men i Ryssland är den dummaste lögn god nog.

Och så var man så misstänkt välunderrättad om vad som komma skulle, inte bara i Ryssland och i de spanska kommunist- och Estat Catalá-kretsarna, utan också i de utländska diplomatiska cirklarna. D. A. de Santillan, som själv en lång tid innehade poster i Generalidad-rådet och i hela Spanien och Sydamerika är bekant som en av de allra ärligaste män, skrev strax efter händelserna i Barcelona:

”Det råder inget tvivel om att dessa tragiska händelser är följden av en med fullt medvetande planerad komplott, vars make den sociala rörelsen aldrig förr skådat. Detta framgår av att man i utländska diplomatikretsar veckor i förväg talade om händelserna och var förberedd på dem. Det talades där helt öppet om att nu, då man fått bort CNT—FAI från de ledande ställena i Valencia och Madrid, så skulle de Katalanska anarkisterna levereras en batalj. Detta yttrades också i Paris av personer som stod den katalanska regeringen nära.

Och hur skall man annars förklara de främmande krigsskeppens plötsliga ankomst till Barcelonas hamn? Vilket skedde några timmar före fientligheternas utbrott. Är inte detta ett bevis för att det här rörde sig om en förut bestämd plan? Som hade de en profetisk aning om vad som komma skulle, ilade engelska och franska slagskepp till hamnen i Barcelona, långt innan första skottet fallit. Tar man allt detta i betraktande, så ställer sig frågan: hur mycken tro på den antifascistiska sakens triumf finns det ännu hos dessa män och skikt, vilka tigger utländskt skydd mot det egna landets arbetare?” (Solidaridad Obrera 13.5.37.)

De blodiga händelserna i Katalonien var avsedda att rycka CNT—FAI till motvärn, för att man därmed efteråt skulle kunna påbörja dem den moraliska ansvarigheten för de oundvikliga följderna. Så organiserades från Valenciahåll i all stillhet en särskild trupp tullsoldater — carabineros — vilka utslutande bestod av kommunister och högersocialister. I april

1937 skickades plötsligt en avdelning av dessa trupper till Katalonien för att besätta Pyrenéergränsen, vilken hittills varit bevakad av CNT:s arbetarmilis, vilken med oklanderlig punktlighet och ordning sörjt för den allmänna säkerheten. Denna akt, vilken inte ens hade något legalt berättigande, kan endast fattas som en provokation mot CNT.

Den 27 april förorsakade dessa carabineros utan någon som helst grund en sammanstötning med den anarkistiska befolkningen i Puigcerdá, varvid stadsrådets ordförande Antonio Martin och två andra CNT-kamrater sköts av katalanska separatister. Staden var bekant för sin mönstergilla ekonomiska och politiska ordning, inte bara i Spanien, ty utländska korrespondenter hade flerfaldiga gånger lovordat densamma. CNT-kamraterna lät sig inte heller nu ledas till motåtgärder, då de var medvetna om det oerhörda ansvar som vilade på deras skuldror. Tar man så till allt detta också de nästan permanenta — av kommunisterna provocerade — kriserna i Generalidad i beaktande, så begriper man genast att ”anarkisternas och trotskisternas uppror” i verkligheten var ett väl utformat anslag från kontrarevolutionens sida, genom vilket man ville slå sönder den spanska arbetarrörelsens starkaste bålverk, för att göra fältet fritt åt de utländska imperialisternas planer.

MAJHÄNDELSENA I KATALONIEN

Den tändande gnistan var en öppet provokatorisk akt av ministern för offentliga säkerheten, Artemio Aiguadé (katalanska vänstern), och denna post hade han nyligen övertagit, då det katalanska kabinettet nybildades. Den 3 maj, klockan 3 på eftermiddagen kom kommunisten-poliskommissarien Rodriguez Salas med en stark polisavdelning till Barcelonas telefoncentral och förklarade kategoriskt att han hade order från Aiguadé att besätta byggnaden. Telefoncentralen stod under CNT:s och UGT:s kontroll, liksom de flesta av stadens offentliga byggnader och detta tillstånd var sedan länge erkänt av regeringen. Ja, Generalidad hade också en representant med i kontrollrådet.

Då arbetarna protesterade, och med all rätt, mot detta ingrepp, gav Salas order att med våld avväpna dem. I första våningen lyckades det, ty arbetarna var överraskade, men i andra våningen började CNT-männen ett energiskt motstånd. Skott föll från båda sidor och polisen kunde inte tränga vidare. Under tiden hade det samlat sig en stor människomassa utanför på gatan, lockad dit av skotten. Den allmänna upphetsningen nådde emellertid sin höjdpunkt då PSUC-folk, väl beväpnat, dök upp och började bygga barrikader i de omkringliggande gatorna. Då gick ett anskri genom staden, vilket med vindens hastighet forplantade sig till de avlägnaste förstäderna: "Förräderi! Förräderi! Till vapen, kamrater! Till revolutionens försvar!"

Allt skedde spontant. Arbetarna förstod att här rörde det sig om ett bakslut anslag och satte sig till värn, utan att invänta order eller beslut från organisationerna. I en handvändning förvandlade sig förstäderna till riktiga fästningar. Det visade sig

att hela arbetarmassan var på CNT:s sida, liksom den 19 juli 1936. I förstäderna var det allmänna motståndet så starkt, att polisen där förhöll sig neutral; likaså de republikanska och t. o. m. kommunistiska milisen, t. ex. de kommunistiska soldaterna i Sarrias kasern. I många delar gick de t. o. m. över på folkets sida, som Guardia Asalto gjorde i Sans och San Gervasio. I Sans tog arbetarna 400 civilgardister till fånga. Det är betecknande att arbetarna genast släppte alla sina fångar efter stridernas slut, medan å andra sidan många av de CNT-medlemmar som fallit i fiendens händer fegt mördades.

Endast i hjärtat av staden, medelklassens tillhåll, blev kommunisterna lägets herrar och detta tack vare att arbetarna inskränkte sig till försvar och aldrig övergick till angrepp, vilket de lätt kunnat göra. CNT:s och FAI:s olika organ och kommittéer satte genast in all sin kraft på att få striderna att upphöra. Delegationer ilade till Companys och Tarradellas och till själva Aiguadé, med maning att han skulle dra tillbaka polis-truppen. Först förnekade Aiguadé att han givit ordern om besättande av centralen, sedan fastställdes dock att Salas fått denna order av Aiguadé. — Kort tid före fientligheternas utbrott hade en av CNT:s delegerade i Telefoncentralen uppehållit ett telegram, vilket var riktat till en bekant katalansk separatist i Frankrike. Telegrammet innehöll orden: "Estic bé. Tot marxà". (Jag befinner mig väl. Allt går sin gång). Därför var CNT:s regionalkommitté övertygad om att det inte var ett olyckligt missförstånd, utan en planlagd kupp för att få bort CNT och slå ned organisationen i blod. Och det var endast en fullt berättigad övertygelse, ty i andra katalanska städer försiggick nästan samma saker och efter liknande schema.

CNT:s ledande organisationer befann sig i ett svårt läge. Medlemmarna var fullständigt klara över att ett utbredande av stridigheterna skulle föra till oerhörda konsekvenser för den antifascistiska saken. Å andra sidan kunde man inte heller uppmana arbetarna att låta sig slaktas av de sammansvurna banditerna. Därför inriktade man sig från början enbart på sitt försvar och uppfordrade regeringen att avsätta Aiguadé och Salas för att hastigt få fred. Då regeringen dröjde, proklamerades generalstrejk, varifrån endast krigsindustrin undantogs. Är inte

detta ett nytt bevis på den ansvarskänsla som besjälar Barcelonas arbetare! Hade regeringen genast tillmötesgått dessa berättigade fordringar på de båda banditernas avsättande, så hade striderna upphört efter några timmar, ty arbetarna hade ingen lust att ömsesidigt slakta varandra. Men genom kommunisternas och separatisternas tjurskalliga saboterande av förhandlingsarbetet, drog detta ut på tiden och läget försvårades onödigtvis.

Under tiden riktade CNT—FAI ideliga upprop till befolkningen, för att informera den över sakförhållandet och uppmana den att inställa fientligheterna. I ett upprop till polisen heter det bl. a.:

"CNT—FAI är emot varje diktatur och ännu mindre tänker de på att underkasta andra sin egen diktatur. Så länge våra anhängare lever, kommer de aldrig att underkasta sig en diktatur. Vi kämpar mot fascismen, inte för att kriget roar oss, utan därför att vi vill säkra folkets frihet; därför att vi vill hindra de maktens återvändande vilka bara väntar på att få massakrera den kämpande arbetarklassen och befästa utsugningen. Och vi kämpar även mot alla dem, som visserligen inte kallar sig fascister, men som i alla fall vill etablera ett liknande absolutistiskt-totalitärt system, vilket står i fullständig strid med vårt folks mentalitet och historia."

Och i ett manifest till arbetarklassens alla riktningar heter det:

"Folkets män och kvinnor! Arbetare! Vi talar öppet och ärligt till er, så som vi alltid gjort. Vi är inte ansvariga för vad som nu skett. Vi angriper ingen. Vi försvarar oss bara. Vi har inte börjat denna kamp och ännu mindre provocerat fram densamma. Vi svarar endast på de lögnaktiga misstänklighöranden och det våld man riktar mot CNT och FAI, dessa på den antifascistiska fronten oförsonligt kämpande.

Varför vill man förinta oss? Är det inte misstänkt att medan man här angriper oss, så har våra formationer i Madrid, Andalusien, i Biscaya och Aragon lämnat nya bevis på sitt mod och sin slagkraft? Arbetare i CNT och UGT! Betänk den väg vi har att gå gemensamt! Lägga ner vapnen! Vi segrar om vi är eniga, bekämpar vi varandra inbördes är vi vigda åt undergången."

Detta är ett språk, fört av män som känner och förstår det

ansvar som åvilar dem. Och dessa män föll man i ryggen, därför att de så orubbligt troget försvarade det spanska folkets frihet.

Den 4 maj infann sig i Barcelona delegerade från Valencia från UGT:s exekutiv och CNT:s nationalkommitté för att hjälpa till att återställa lugnet. Den 5 maj hade regeringen äntligen beslutat sig, Aiguadé och Salas blev entledigade från sina poster. Men även sedan arbetarna utrymt sina barrikader provocerade polisen och stalinisterna här och var fram skärmytslingar. Bl. a. angreps Juventudes Libertarias lokal och de unga kamraterna, vilka med dödsförakt, som alltid, försvarade sig, förlorade därvid många av sina bästa. Ja, listan över arbetarnas förluster är smärtsamt lång. Vi erinrar här om vår italienske kamrat Berneri och hans vän Barberi, vilka bortfördes ur sin bostad och kallblodigt mördades av stalinister. I detta sammanhang kan påpekas att Berneri kort förut i den av honom redigerade "Guerra di Classe" i en artikel: "Burgos och Moskva" varnat för stalinisternas mullvadsarbete och nu fick han sona denna artikel med sitt liv.

En broder till Ascaso, som stupade den 20 juli 1936, hör också till dem som mördades. Ett annat offer var en brorson till Francisco Ferrer, hemma från fronten på sjukpermission. Han gick på gatan stödd på kryekor och var åtföljd av sin mor. Den unge Francisco Ferrer sköts i moderns åsyn av dessa röda banditer! 500 döda och 1,500 sårade är det blodiga facit som Barcelonas arbetarvärld kan tacka Stalins politik för. Och detta därför — vi återupprepa det — att Rysslands regering måste visa sig foglig för den engelsk—franska imperialismen. Därför att Ryssland i Spanien på det skamligaste förråder arbetarnas sak och att dess anhängare i Spanien står med båda benen i kontrarevolutionens läger.

Att det ändå inte lyckades för Stalins agenter och deras förbundna, att segerrikt genomföra sina mörka planer mot arbetarklassen den gången, för detta kan man uteslutande tacka arbetarnas beslutna och energiska motstånd mot dessa som traktade efter att förstöra arbetarnas livsverk och störta rörelsen i förintelsen.

INFÖR KOMMANDE HÄNDELSE

En sak uppnådde emellertid de spanska stalinisterna. De lyckades slå sönder den antifascistiska fronten och utleverera Katalonien till Negrinregeringen.

Många av dem som i dag står på kommunisternas sida hade den 19 juli skyndsamt lämnat Spanien och flytt till utlandet. Äntligen nådde Stalins drängar så långt att en hel del reaktionära element kunde återvända. Detta gäller framför allt herr Dencás, ledaren för de katalanska separatisterna, vilken den 19 juli — betecknande nog — *flydde till Rom!* för att senare hjälpa stalinisterna med förberedelserna till "upproret" i Barcelona.

I juni detta år offentliggjorde CNT:s nationalkommitté en officiell förklaring över händelserna i Barcelona och i denna förklaring påvisade man huru som en mängd framstående ledare för Estat Catalá, såsom Aiguadé, Dencás, Casanovas, Lluhi, Vallesca, Ventura Cassols, Sancho Xicota och andra upprätthållit förbindelse med fascistiska kretsar i Frankrike.* Det var en mängd hittills förborgade fakta som i denna förklaring kom till offentlig kännedom. Och nationalkommittén säger i detta aktstycke: "Vi bär fullt ansvar för varje här sagt ord. Ingen kan förneka fakta. Det vi här framdragit, stöder sig på fullt säkra källor och ur noggrann kännedom om sakförhållandets *verkliga* läge.

* Redan i november 1936 upptäckte FAI — som då stod för polisväsendet — en sammansvärjning från Estat Catalás sida. De hade tänkt att i samförstånd med Franco göra en kupp och utrota den katalanska staten. Ett par dagar innan upptäcktes komplotten och 80 separatistpolitiker häktades. (Övers. anm.)

Ingen av de i detta aktstycke för så ruskiga saker beskyllda personerna har ens försökt att förneka eller försvara sig.

Genom att här återgiva ett stalinistiskt dokument, kan man visa hur ogenerat de ryska agenterna fortsatte att manipulera i sitt syfte att få bort CNT från allt inflytande. Vi återger här ett cirkulär från katalanska kommunistpartiet till dess "radieledare".

"Kris. Provocerandet av densamma. Vårt parti fordrar ordförändringen. Den nya Generalidad-regeringen skall ha samma karaktär som den i Valencia: en stark regering, 'Folkfronts-regering', vars huvuduppgift är att fostra andarna till fredsönskan och samtidigt ställa förorsakarna av de senaste händelserna (majhändelserna. Förf. anm.) i Barcelona till ansvar. I denna regering skall man erbjuda CNT deltaga, men på sådana villkor att CNT inte skall kunna godtaga erbjudandet. På så sätt kan vi (PSUC. Förf. anm.) framstå inför allmänheten såsom de enda vilka verkligen vilja enheten och söka samarbete med alla sektorer."

Detta hemliga dokument — upptäckt av FAI — offentliggjordes i "CNT" samma dag som kommunisterna provocerade krisen i Generalidad. Och med följd att CNT drog tillbaka sina representanter ur Generalidad.

— — —

För närvarande marscherar *reaktionen* i Spanien. Pressen står under regeringens censur *officiellt*, men i verkligheten är det *stalinisterna* som för rödkritan. Hundratals av den antifascistiska frontens bästa kämpar sitter i fängelserna. (Ett av de skymfligaste angreppen mot revolutionen från Negrin-regeringens sida, utgör upplösningen av Aragonska rådet och stormandet av de aragonska jordbrukskollektiven och dessas upplösning. Detta då inträffade emellertid *efter* sedan kamrat Rucker skrivit denna broschyr. Övers. anm.) Och samtidigt med att regeringen Negrin söker befästa reaktionen, märker man hur i utlandspressen sprides envisa rykten om Francos försök till närmanden till Frankrike—England. Tidningar med världsrykte, såsom paristidningen "Le Temps", "New York Times" i U. S. A. och "Times" i England har gjort upprepade antydningar om att

Franco funderar på en omsvängning i sin utlandspolitik och skilja sig från Italien—Tyskland. Den 13 juli 1937 visste "Manchester Guardian" att meddela hur Francos agenter lyckades få lån i England.

Nu finns det inget tvivel om utan att det sedan länge pågått och pågår förhandlingar om att vid lämplig tidpunkt avsluta kriget med en kompromiss. Även närmandet Italien—England tyder härpå. Enligt ett pressmeddelande från tidningsagenturen "Cosmos" skall belgiske ministerpresidenten Van Zeeland spela en betydande roll bakom kulisserna i detta syfte. Att regeringen Negrin, vilken uppstod under Englands, Frankrikes och Rysslands tryck, har kännedom om allt detta, det är klart och tydligt.

Å andra sidan har Negrinregeringens blodiga reaktion — inspirerad och under trycket av Ryssland och dess imperialistiska bundsförvanter — åstadkommit en inre omvandling i landet, vilken med varje dag blir allt tydligare märkbar. Largo Caballero-partiets — socialisterna — vänstra flygel, vilken i dag av stalinisterna bekämpas på samma sätt som CNT — vänder sig nu med skärpa emot kommunisternas och deras borgerliga följeslagares splittringsverksamhet. UGT:s majoritet står på samma linje och håller på att sluta en allians med CNT för att skydda revolutionens erövringar. "Kataloniens UGT är inte vår UGT, Spaniens UGT!" utropade Hernándes Zancajo, en av de framstående ledarna i UGT. Och dessa ord fann stormande bifall hos rörelsens militanter.

CNT, FAI och FIJL (den frihetliga ungdomens organisation) gör emellertid, trots terrorn och regeringsåtgärderna, betydande framsteg i landets olika delar. Arbetarna och bönderna är inte villiga att prisge de sociala erövringarna åt reaktionen och rustar sig till värn. Vad den monarkistiska reaktionen inte lyckades med, det skall heller inte lyckas för den stalinistiska despotismens profeter. En rörelse, som är så djupt förankrad i det spanska folkets liv, utgör en av de viktigaste faktorerna i detta liv, kan man inte avliva med ryska tjeametoder. Spanien står i dag inför ett nytt avgörande. Man anar från båda håll att läget är outhärdligt och måste leda till katastrof. Och faktum är att även från borgerligt håll börjar kommunistvänligheten att svalna. Man börjar inom det lägret att bli trött på ett så

omänskligt förmyndarsystem. Det ligger betydande händelser i den närmaste framtiden.

— — —

Sedan 12 månader offerar man ett tappert och frihetsälskande folk för de imperialistiska rövarnas och deras ryska hantlangares intressen. Det är på allra högsta tid att den frihetsälskande världen lär sig begripa detta och kommer till medvetande om att Spaniens öde är Europas. Aldrig förr har ett folk så heroiskt kämpat för sin frihet. Aldrig förr har ett folk så bedragits av öppna och hemliga fiender. Detta är den stora tragedien, vilken hittills förståtts av så få. Ett folks lidandeshistoria, ett folk som blöder ur tusen sår och ändå inte uppger kampen, ty det vet, att denna kamp i sig bär frihetens och människovärdets dyrbara sådd, av vilken allas vår framtid är avhängig. *Sejer för det revolutionära spanska folket!*

INNEHÅLL:

	Sid.
Utlandskapitalets roll	3
Tysklands och Italiens roll	8
Spaniens läge före upprорот	10
Englands och Frankrikes roll	14
Under främmande makters gissel	18
Rysslands roll	22
Den stora omvandlingen	27
Kommunistiska partiet	30
UGT i Katalonien	34
CNT:s uppbyggnadsarbete	37
Moskvas lögnfälttåg mot CNT	41
Kampen mot POUM	44
Gangsterterrorism	47
Diktaturens ändamål	50
Kontrarevolutionens framsteg	52
Förspel till majhändelserna	55
Majhändelserna i Katalonien	60
Inför kommande händelser	64